

Itala Fervojisto

Il Ferroviere Italiano

2010 / 12 (2)

La provizora aspekto de la nova trajno ETR 1000 tipo V300Zefiro

L'aspekto provvisorio del nuovo treno ETR 1000 tipo V300Zefiro

Informa Bulteno (por la disvastigo de Esperanto)

Bollettino di Informazione (per la diffusione della lingua internazionale Esperanto)

Quote - Materiali	€
IFEA/IFEF (tutti)	22,00
FEI (ordinario)	28,00
FEI (giovane o familiare)	14,00
DLF (Effettivo, in servizio o pensione)	12,00
DLF (Aderente = familiare)	12,00
DLF (Giovane)	6,00
DLF (Frequentatore)	17,00
Circolo Culturale Gruppo E-o Bologna	8,00
<i>Lessico Ferroviario RailLex</i>	8,00
<i>Historio de la Fervojista E.o-Movado</i>	3,00
<i>Historio de IFEF 1909-1984</i>	3,00
<i>Suplemento al Historio 1984-1999</i>	3,00
<i>NomListoj el la Historia broŝuroj</i>	2,50
<i>Statuto kaj Regularoj IFEF</i>	1,50
<i>Catalogo Fondo Librario BO</i>	4,00
<i>L'E-o in Emilia Romagna</i>	7,00
<i>Ĉu vi deziras korespondi?</i>	1,00
<i>Uzo-pretaj korespondaj frazoj</i>	1,50
<i>Vivo kaj morto de monunuo</i>	1,50
<i>Introduzione alla conoscenza dell'E.o</i>	3,00
<i>Distintivi IFEF Insignoj</i>	2,50

Prezzi comprese spese postali.
 Per minimo 3 copie: il prezzo di 2.
 Rivolgersi a Bolognesi Romano:
 ✉ Via Misa 4, IT-40139 Bologna,
 ☎ ++39 051 547 247,
 📧 <col6919@iperbole.bologna.it>

I lettori sono invitati a collaborare inviando articoli, notizie, suggerimenti.

La Redazione

Attenzione: la quota 2010 è di **22,00 €**.
 I morosi 2009 versino per i 2 anni 42,00 €.
 L'ultimo anno pagato compare sull'etichetta dell'invio.
 Vedere a lato le possibilità di adesioni e le offerte di pubblicazioni o varie cose.
 N-ro Conto Corrente Postale IFEA:

14 78 24 03

Rinnovate subito la quota:
 l'IFEA potrà meglio programmare e operare.
 Segnalate sempre:
causale, cambio di dati e di indirizzo!
Fate iscrivere un collega, un familiare, un amico, un samideano: dobbiamo crescere in qualità, ma anche in quantità.

La Kasisto

Enhavo

T e m o j	Paĝo
Quote - Materiali / <i>Enhavo</i>	2
<i>Note di redazione...</i>	3
Nuovi ETR 1000 - Gruppo ATI Ansaldo-Breda-Bombardier / <i>Novaj ETR 1000</i>	4
Primate del corpo umano. Le Ossa <i>Rekordoj de la homa korpo. La Ostoj</i>	6
<i>Anekdotoj</i>	7
1000 chilometri di nuovi binari / <i>1000 kilometroj da novaj trakoj</i>	9
Linea AV/AC Torino-Milano / <i>Linio AV/AC</i>	12
Linea AV/AC Milano-Bologna / <i>Linio AV/AC</i>	14
<i>En Liberec (CZ) la 63-a IFK (aliĝiloj, ktp)</i>	18
<i>Liberec - (Programo, Instrukcioj)</i>	21
Quella choccia antica ... <i>Tiu antikva heliketo ...</i>	22
<i>Rimaj</i>	24
<i>Diversaĵoj</i>	26
<i>Deti Latini - Latinaj diraĵoj</i>	28
<i>Humuro</i>	29
<i>Proverbi - Proverboj</i>	33
<i>Aforismoj pri lingvoj - En Placo Sankta Petro</i>	34
<i>Gioco di parole - Vortludo</i>	35
<i>Kolofono, Leggere l'E-o</i>	36

Note di redazione...

Cari *Samideani*,

In questo numero trovate le descrizioni delle principali caratteristiche dei 50 treni ETR1000 che Trenitalia farà costruire al Gruppo ATI AnsaldoBreda-Bombardier dopo l'aggiudicazione della relativa gara d'appalto.

Nel prossimo futuro si vedranno così sfrecciare sui binari dell'Alta Velocità in Italia i convogli modello V300Zefiro.

Dobbiamo rallegrarcene (!?), ma è indubbio che sempre più ci saranno due modi distinti di viaggiare: quello superveloce dei ricchi VIP (?) e quello da lumaca, affollato e sporco dei pendolari (sperando che ci possano ancora essere dei posti di lavoro da raggiungere).

Ed è soltanto appena iniziato l'utilizzo e lo sfruttamento privato delle strutture ferroviarie pubbliche pagate dai contribuenti italiani da parte di più o meno noti imprenditori d'assalto in nome di una libera concorrenza che sempre si dimostra falsa, esosa, ingiusta, in quanto monopolizzata.

Questo non ci esime dal descrivere le principali novità tecniche che via via sono state e vengono applicate al trasporto ferroviario per cui leggerete dei 1.000 km di nuovi binari e poi fra questi quelli delle linee AV Torino-Milano e Milano-Bologna.

In altri numeri seguiranno la Bologna-Firenze e altre attese novità in merito ad attivazioni di stazioni e impianti.

Troverete anche come al solito la documentazione e l'invito a partecipare nel 2011 al 63° IFK di Liberec, una bella città a nord di Praga, nella Cechia, un paese piacevole e sempre ben organizzato.

Non mancate l'occasione per visitarlo. Un articolo sull'origine del particolare e curioso segno "@", percepito come modernissimo e ormai tanto usato nel mondo, forse vi sorprenderà.

Per la rubrica sui primati del corpo umano stavolta si tratta di quanto di Ossa, che sono molte di più di quanto normalmente si pensa. Anche sulle Unghie forse scoprirete qualcosa.

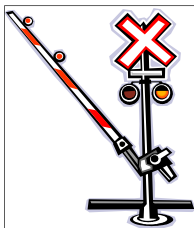
Come di consueto siete invitati a fermarvi a riflettere, durante qualche breve momento di questa frenetica vita, per gustare i detti latini, i proverbi, gli aforismi, le curiosità più diverse. Per elevare lo spirito ci sono le poesie e per tenere alto il morale le battute e le vignette.

Questa mescolanza di generi ha trovato consensi perché riesce a dimostrare ancora di più la grande capacità e duttilità dell'Esperanto nel rendere lo spirito di diversi dialetti, lingue e culture.

Approfondiamo ed esercitiamo così la nostra bella lingua su materiale vario.

Non è mai facile accontentare tutti i gusti e mantenere il giusto equilibrio. Perciò sono sempre graditi i consigli.

Partecipate a Liberec nel 2011! □ (RoBo)

Nuovi ETR 1000 - Gruppo ATI AnsaldoBreda-Bombardier

Due grandi gruppi di società hanno concorso alla gara di appalto di Trenitalia per la fornitura di 50 treni ad Alta Velocità e sono stati giudicati in base a diversi criteri per ottenere dei punteggi: in tutto 70 per la tecnica e 30 per i prezzi.

Il gruppo AnsaldoBreda-Bombardier ha vinto con 56,533 punti (tecnica) e 28,88 punti (prezzi: ogni treno = 30,8 milioni di €); Alstom rispettivamente: 50,795 punti e 28,61 punti (35 milioni di €).

Secondo l'amministratore delegato FS, l'ing. Mauro Moretti, la gara (solo caso di procedura pubblica in Europa per acquistare treni che stimola i costruttori a innovare, anziché dover accettare le loro proposte), è finita con alti punteggi e darà molto lavoro a ditte italiane. La maxi-commessa vale 1,54 miliardi di €. Il nuovo treno non mira solo al mercato nazionale: le FS guardano ad almeno altri 8 Paesi, fra cui Germania, Francia, Gran Bretagna e Spagna.

Consegna treni: il prototipo sarà pronto dopo 300 giorni e dopo 2 anni comincerà l'ingresso in flotta dei convogli.

Il modello più veloce della serie V300-Zefiro è un'unità multipla elettrica bidirezionale di nuova generazione a composizione bloccata e potenza distribuita (fino a 8200 kW), con 8 vetture a 2 carrelli per cassa, accoppiabile in multiplo, lunga 200 m (600 posti) e allungabile fino a 400 m (1.200 posti).

Esistono 3 tipi differenti di carrozze:

- vetture motrici con carrello motore e sistemi di controllo e di sicurezza;
- vetture intermedie con carrello portante e principali attrezzature di alimentazione: pantografi e trasformatori;
- vetture intermedie motrici con carrello

motore e i convertitori di alimentazione. Tale struttura distribuisce la potenza motrice sul 50% dei 16 carrelli del treno, assicurando capacità di trazione e frenata superiori. L'accelerazione di $0,58 \text{ m/s}^2$ lancia il treno a 350 km/h in circa 9 minuti, il miglior tempo del settore. Il design è del noto stilista Bertone. Il corpo della vettura è di tipo UIC, a sagoma larga.

Molte soluzioni tecniche sono innovative: insonorizzazione, climatizzazione, fruibilità degli spazi, ergonomia del sedile e del sistema di illuminazione a led; ogni posto a sedere ha: connettività wi-fi, sistemi multimediali, prese di corrente per PC, illuminazione di lettura al posto.

Per i viaggiatori con mobilità ridotta vi sono: toilette attrezzate e contigue alla porta esterna dedicata, sollevatore integrato nel vano della porta di accesso e entrata diretta all'area bar bistrot.

Il design a "tubo aperto" accoglie 600 passeggeri.

La flessibilità degli interni permette facile e veloce riconfigurazione del numero e del passo dei sedili e dei tavolini, nonché la modifica del numero dei posti offerti in 1a e 2a classe.

Il V300Zefiro può viaggiare sui corridoi europei AV sotto le 4 catenarie europee (1,5 e 3 kVcc, 15 e 25 kVca); è predisposto per 8 sistemi di segnalamento (4 contemporaneamente) e per garantire prestazioni assolute in accordo con le ultime prescrizioni STI (Specifiche Tecniche di Interoperabilità); è protetto dalle radiazioni dei campi elettromagnetici e disposto per la sicurezza passiva e attiva contro fuoco e fumi. □

Novaj ETR 1000 - Grupo ATI AnsaldoBreda-Bombardier

Du grandaj firmaoj grupoj partoprenis en la aljuĝa konkuro de Trenitalia por la provizado de 50 trajnoj GrandRapidaj kaj estis juĝataj surbaze de diversaj parametroj por atingi poentojn: en tute 70 pri tekniko kaj 30 pri prezoj.

Grupo AnsaldoBreda-Bombardier gajnis kun 56,533 poentoj (tekniko) kaj 28,88 poentoj (prezoj: po trajno = 30,8 milionoj €); Alstom resp.: 50,795 poentoj kaj 28,61 poentoj (35 milionoj €).

Laŭ la delegita administranto FS, inĝ. Mauro Moretti, la aljuĝa konkuro (unika kazo de publika proceduro en Eŭropo por aĉeti trajnoj, kiu stimulas la konstruantojn novigi, anstataŭ nur akcepti iliajn proponojn), finiĝis kun altaj poentaroj kaj donos multan laboron al italaj firmaoj. La mendego valoras 1,54 miliardoj €.

La nova trajno ne celas nur la nacian merkaton: FS rigardas al almenaŭ aliaj 8 landoj, inter ili Germanujo, Francujo, Granda Britujo kaj Hispanujo.

Liverado de la trajnoj: la prototipo estos preta ne post 300 tagoj kaj post 2 jaroj komenciĝos l'enirola en la trajnfloto.

La plej rapida tipo de la serio V300Zefiro estas multobla elektra unuo ambaŭdirekta de nova generacio je blokita kompono kaj distribuita potenco (ĝis 8200 kW), kun 8 vagonoj kun po 2 boĝioj je ĉiu karoserio, dukape kuplebla, longa 200 m (600 sidlokoj) kaj plilongigebla ĝis 400 m (1.200 sidlokoj).

Ekzistas 3 diverstipaj vagonoj:

- motorvagonoj kun motorboĝio kaj la sekurecaj kaj kontrolaj sistemoj;
- intermezaj vagonoj kun portantboĝio kaj la ĉefaj alimentaj ekipaĵoj: pantografoj kaj transformatoroj;

- intermezaj motorvagonoj kun motorboĝio kaj la alimentkomutatoroj.

Tiu strukturo distribuas la motorpotencon al 50% de la 16 boĝioj, garantiante superajn trakciadon kaj bremsadon.

La akcelo je 0,58 m/s² atingigas la rapidecon je 350 km/h dum ĉirkaŭ 9 minutoj, la plej bona tempo en la fako.

La dezajno estas de la fama stilisto Bertone. La vagonkomplekso estas tipo UIC, larĝkontura.

Multaj teknikaj solvoj estas novigaj: sonizoligo, klimatizado, spacutiligeblo, ergonomio de la sidilo kaj de la led-iluminado; ĉe la sidlokoj: wi-fi-konekteblon, multimedialajn sistemojn, komputilkonektingo, sidloka legiluminado.

Por vojaĝantoj kun limigita movebleco ekzistas: aparta ekipitan necesejon tuj apude de la ekstera pordo, aparta integrita elevatoro en la enira pordniĉo kaj aparta enirebleco en la drinkejon.

La dezajno je "malferma tubo" povas enteni 600 pasaĝerojn.

La fleksebleco de la internaĵoj permesas facile kaj rapide restrukturi la nombron kaj la distancon inter la sidiloj kaj la tabletoj, kaj ankaŭ modifi la nombron de la sidlokojn en la 1a kaj 2a klasoj.

V300Zefiro povas veturi sur la eŭropaj koridoroj AV sub la 4 eŭropaj katenarioj (1,5 e 3 kVcc, 15 e 25 kVca); ĝi antaŭplaniĝis por 8 signaladsistemoj (4 samtempaj) kaj por garantii absolutajn performancojn laŭ la lastaj instrukcioj STI (Teknikaj Normoj por Interoperacieblo).

Ĝi estas ankaŭ protektata kontraŭ la radiadoj de la elektromagnetaj kampoj kaj ekipita por pasiva / aktiva sekureco kontraŭ fajro kaj fumo. □

Primati del corpo umano

Le Ossa

Lo scheletro di una persona adulta pesa dai 5 ai 9 kg; contiene in media 1 kg di calcio e rinnova completamente tutti i sali minerali ogni 7 anni circa. E formato da 206 ossa, 22 delle quali compongono il cranio, 1 nella parte alta del collo, 57 nel tronco e le altre 126 formano la struttura portante di braccia, mani, gambe e piedi. Il femore è l'osso più lungo; infatti, in una persona alta 180 cm, esso è lungo 50 cm. Il più piccolo si chiama "staffa", è lungo 3 mm ed appartiene all'orecchio. Le unghie (fatte di cheratina: la stessa sostanza dei peli, indurita dall'aggiunta di sali minerali) crescono da 0,15 a 0,5 mm al giorno, per un totale di 60 m nel corso di una vita. Le unghie delle mani aumentano più di quelle dei piedi, ed in generale quelle delle dita più lunghe sono più veloci di quelle delle dita più corte.

Rekordoj de la homa korpo

La Ostoj

Skeleto de adolto pezas de 5 ĝis 9 kg; ĝi entenas averaĝe 1 kg da kalcio kaj renovigas complete ĉiujn siajn mineralajn salojn ĉirkaŭ ĉiun jarsepon. Ĝi konsistas el 206 ostoj, 22 el kiuj apartenas al la kraneo, 1 estas en la alta parto de la kolo, 57 en la trunko kaj la aliaj 126 formas la subtenan strukturon de brakoj, manoj, gamboj kaj piedoj. La femuro estas la plej longa ostoj; fakte en persono alta 180 cm, ĝi longas 50 cm. La plej eta ostoj nomiĝas stapedo, estas longa 3 mm kaj apartenas al orelo. La ungoj, el keratino (la sama substanco de la haroj)

pli malmoligitaj pro aldono de mineralaj saloj, kreskas de 0,15 ĝis 0,50 mm tage, por sume 60 m dum la tuta vivo. La ungoj de la manoj kreskas pli multe ol tiuj de la piedoj, kaj ĝenerale tiuj de la plej longaj fingroj pli rapidas ol tiuj de la mallongaj.

Sviluppi delle scienze

Le Ossa

La vitamina "K", fino ad ora restata nell'ombra, sembra avere una parte importante sia per la cura delle ossa che per la lotta contro i tumori. Nota da tempo per il suo ruolo nella sintesi di alcuni fattori coinvolti nella coagulazione del sangue, si è certi che attivi almeno tre proteine necessarie al metabolismo delle ossa ed in particolare l'osteocalcina. Anche da questo fattore si deduce che la vitamina K sia attiva nel ridurre la perdita di massa ossea legata all'età, anche se sono necessarie ulteriori conferme. La si trova in gran quantità nel prezzemolo, ma anche nella bieta, indivia, nel crescione, olio di soia, negli spinaci, nei cavoletti di Bruxelles, ecc... Nel cavolfiore ce n'è la centesima parte che nel prezzemolo.

Sciencaj evoluoj

La Ostoj

Vitamina "K", ĝis nun restinta en la ombro, ŝajnas havi gravan rolon kaj por la ostokuracado kaj por luktado kontraŭ kancero. Konata de tempo kiel kapabla sintezi iujn faktorojn implikitajn en la sangokoagulado, oni certas ke ĝi aktivigas almenaŭ tri proteinojn, kiuj estas necesaj por la ostometabolismo kaj aparte por ostokalcino. Ankaŭ de ĉi tiu

faktoro, oni deduktas, ke vitamino K aktivigas por redukti la perdon de ostomaso, en rilato al la aĝo, ankaŭ se kromaj konfirmoj estas necesaj. Ĝi abundas en petroselo, sed ankaŭ en beto, endivio, kreso, soia oleo, spinacoj, bruselbrasikoj, ktp... En florbrasiko estas centono ol en petroselo. □

(Trad. RoBo)

A n e k d o t o j

Hans Christian Andersen (1805 - 1875)
Il famoso skriĵisto danese amava legere i siaj rakontoj al siaj amikoj.

Anĉ'ili aprezis; sed la skulptisto Thorvaldsen de solita ne estis dispostita al aslistado. Tamen unu tago anĉ'ili konsentis al prezenti la legadon. Al la fino de ĉi Andersen li petis:

- Ebone, ti ĉi placiis?

- Estis tro mallonga, - respondis Thorvaldsen.

Andersen, kontenta ke fine l'amiko montris intereson, petis:

- Corto? Quanto devus esti longa?

- Ne sciusi diri ... ma so ke ĉi tro korto. Dormis bone e tu mi ĉi svegliato en la pli bona ...

Hans Christian Andersen

La fama dana verkisto ŝatis legi siajn rakontojn al siaj amikoj.

Ankaŭ ili ŝatis tion; nur la skulptisto Thorvaldsen kutime ne estis preta aŭskulti. Unu tagon tamen ankaŭ li konsentis ĉeesti la legadon. Finfine, Andersen petis lin:

- Nu, kiel ĝi placiis al vi?

- Ĝi estis tro mallonga, - respondis Thorvaldsen.

Andersen, ĝoja, ke lia amiko fine montris intereson, petis:

- Ĉu mallonga? Kiom longa ĝi devus esti?

- Tion mi ne scias diri ... sed mi scias, ke ĝi estas tro mallonga. Mi tiel bone dormis, kaj vi vekis min en la pli bona ...

Honoré de Balzac (1799 - 1850)

Allo skriĵisto francezo placiis multo il kafeto. De tri diversaj butikoj li akiris por si tri specoj partikularaj. De ĉi bevaĵo, ke li steso preparis kun zorgo, si petis ke estis unu gustu favoloso.

De tian tian de ĉi amikoj elektitaj estis il dirito al akompani il por ĉi akirado. Quando unu tago unu de ili lamentis de la longeco de la vojo, Balzac li petis:

- Il mio kafeto valas un par da piedoj stancitaj.

Il suo kompagno devus esti d'accordo kun li por ke ne aldonis parolo.

Honoré de Balzac (1799 - 1850)

La franca verkisto estis granda ŝatanto de kafe. El tri diversaj vendejoj li alportadis por si tri diversajn specojn de ĝi. Tiu ĉi trinkaĵo, kiun li mem tre zorgeme preparadis, onidire havis tute fabelan guston.

Elektitaj amikoj rajtis iam-tiam akompani lin ĉe la kafeaĵo. Kiam foje iu elinter ili ekis pri la longeco de la paŝado, Balzac diris al li:

- Mia kafeo valoras unu paron da laĝinitaj piedoj!

Kaj lia kunulo verŝajne konsentis kun li, ĉar li diris nenian vorton pli.

Charles Baudelaire (1821 - 1867)

En unu malgranda kafeto *bohémienne*, in cui andava anĉi la poeto francezo, a foje si diskutis de virinoj e d'amore.

Unu de ĉi avventuristoj defendis l'opinione ke por l'amore estis pli adaptaj le virinoj pli grandaj de eto e pli expertaj.

- Ĝi pruvita, - argumentis, - ke anĉi

nel regno degli animali, i cui istinti sono infallibili, è lo stesso. Ad esempio i giovani asini preferiscono sempre cercare compagne più anziane ...

- Naturale, - acconsentì Baudelaire. - Cosa ti aspetti da loro? Sono dei giovani asini!

Charles Baudelaire

En malgranda bohemia kafejo, en kiun iradis ankaŭ la franca poeto, oni foje fervore diskutis pri virinoj kaj amo. Iu el la gastoj defendis la opinion, ke por amo pli bone taŭgas virinoj pli agaj kaj spertaj.

- Estas pruvite, - li argumentis, - ke ankaŭ en la regno de bestoj, kies instinktoj estas neeraremaj, estas egale. Ekzemple junaj azenoj ĉiam prefere elserĉadas pli aĝajn partnerinojn ...

- Nu, kompreneble, - aljesis je tio Baudelaire. - Kion vi atendas de ili? Ja ili estas junaj azenoj!

Ludwig von Beethoven (1770 - 1827)

Una mattina il compositore tedesco ricevette la visita del maestro di cappella di corte Barth. Beethoven era a sedere presso il manoscritto di una nuova composizione e non era di buon umore.

- Che c'è di nuovo? - Chiese Barth.

- Ho messo insieme qualcosa, ma andrà nel fuoco, non vale niente!

Barth si sedette al piano e cominciò a suonare e cantare.

Dopo qualche momento Beethoven prestò attenzione e cominciò ad ascoltare; e quando Barth ebbe finito Beethoven prese il manoscritto e lo nascose.

Così fu salvata la nota e famosa romanza: "Adelaide".

Ludwig von Beethoven

Iun tagon matene la germana komponisto ricevis viziton de la kortega kapelestro Barth. Beethoven estis ĝuste sidanta ĉe la manuskripto de nova komponaĵo kaj ne estis en plej bona humoro.

- Ĉu io nova? - demandis Barth.

- Nu, mi ion kunmuntis, sed ĝi tuj flugos en la fajron, ĝi valoras nenion!

Barth sidigis ĉe la piano kaj komencis ludi kaj kanti.

Post kelkaj momentoj Beethoven ekatentis kaj komencis aŭskulti; kaj kiam Barth finis, Beethoven prenis la manuskripton kaj kaŝis ĝin.

Tiel estis savita la konata kaj fama kanto: "Adelaide".

Mihail Moiseviĉ Botvinnik (1911 - 1995)

Il grande maestro di scacchi Tajmanov una volta trasportava in auto Botvinnik superando i limiti di velocità consentiti. Si sentì il fischio di un poliziotto.

- Signore, non avete rispettato le regole del traffico, pagherete una multa!

- Noi corriamo, - si difese Tajmanov - perché sto accompagnando il campione mondiale Mihail Botvinnik ...

- Cosa ...?! Non solo non rispettate le regole del codice, ma mettete anche in pericolo la vita del nostro più grande scacchista? Pagherete il doppio!

Mihail Moiseviĉ Botvinnik

Grandmajstro pri ŝakludo Tajmanov foje veturigis per auto Botvinnik. Li veturis per malpermesita rapideco. Eksonis la fajfilo de milicano.

- Estimata, vi malrespektis la trafikregulon, vi pagos punon!

- Ni tre rapidas, - defendis sin Tajmanov. - Jen mi veturigas la mondĉampionon Mihail Botvinnik ...

- Kion ...?! Vi ne nur malrespektas la trafikregulojn, sed ankaŭ endanĝerigas la vivon de nia plej bona ŝakisto? Vi pagos duoble! □

1.000 chilometri di nuovi binari

La "metropolitana veloce d'Italia" raggiunge i più importanti centri urbani del Paese, attraversando un'area dove si concentra il 65% della domanda di trasporto e liberando la rete storica a beneficio del traffico regionale e metropolitano.

Le nuove linee sono la Milano - Novara, il tratto Gricignano -Napoli e la Bologna - Firenze.

FS ha dato vita a un sistema fortemente integrato, nelle tratte e nei nodi urbani, con linee sempre più specializzate per i diversi tipi di traffico: metropolitano, regionale, media/lunga percorrenza e merci.

Delle nuove linee AV, la Bologna - Firenze è un'opera di grande ingegneria ferroviaria che, realizzata in galleria per il 93% dei suoi 79 chilometri di lunghezza, permette di spostarsi tra le due città, attraversando gli Appennini, in soli 37 minuti. La Milano - Novara, invece, allacciandosi alla Novara - Torino già in funzione dalle Olimpiadi invernali del febbraio 2006, completa la linea AV Milano - Torino (125 km), permettendo di spostarsi tra le due città in 60 minuti.

Il 13 dicembre sono entrati in esercizio anche i 19 chilometri dell'innesto AV Gricignano - Napoli, che allacciano al sistema di trasporti campano la Roma - Napoli (186 km), già attiva dal dicembre 2005.

Gli oltre 254 km della Direttissima Roma - Firenze sono in esercizio dall'inizio degli anni '80.

Ultimamente sono entrate a far parte del sistema AV le linee Napoli - Salerno (giugno 2008) e Milano - Bologna

(dicembre 2008). La prima (prolungamento dell'AV Roma - Napoli) lunga circa 29 km, realizza il collegamento veloce Nord - Sud, liberando l'attuale linea costiera Napoli - Torre Annunziata - Salerno per l'esclusivo servizio metropolitano.

I 182 km della Milano - Bologna, percorribili in 65 minuti, hanno impresso un deciso sprint alla competizione treno - aereo sulla distanza Milano - Roma, a tutto vantaggio del trasporto su rotaia.

La rete AV italiana è composta da: 661 km di nuove linee, 145 km di gallerie, 780 km di nuova viabilità e varianti, 516 km di viadotti, ponti, trincee e rilevati, 230 km di barriere antirumore e 77 km di interconnessioni con la rete convenzionale.

Le regioni che attraversa sono 6, le province 17 e i comuni 161.

Sono 1.670 gli ettari di interventi a verde, 300 gli accordi per l'inserimento socio-ambientale dell'opera e ammonta al 25% la percentuale dell'investimento globale destinata all'inserimento socio-ambientale delle nuove linee.

Il sistema veloce italiano è anche Alta Capacità, le linee AV nostrane possono infatti sostenere il passaggio di pesanti treni merci.

Uno degli obiettivi fondamentali del piano trasporto delle ferrovie italiane è infatti l'aumento della capacità dell'intero sistema ferroviario italiano, ottenibile soprattutto con la creazione di itinerari specifici per separare il traffico a media e lunga percorrenza dalla mobilità metropolitana e regionale, a vantaggio di entrambi.

L'Italia ha ufficialmente inaugurato la

sua nuova rete ferroviaria ad Alta Velocità il 13 dicembre 2008, con un viaggio inaugurale con la partecipazione del presidente del consiglio, dei ministri interessati e altre autorità istituzionali.

Due **Frecciarossa** sono partiti da Salerno e da Torino, per convergere su Milano Centrale, dove sono arrivati entrambi in perfetto orario.

Questo è una seconda unità d'Italia, fatta su un sistema potente e veloce che pone

le città che stanno su questa dorsale all'avanguardia nel mondo per servizi e per capacità di attrarre interessi ed essere competitivi.

Il quadruplicamento dei binari permette di entrare nel cuore delle città sia ai treni ad Alta Velocità sia a quelli del trasporto pendolare, perché sono stati eliminati i “colli di bottiglia” a Novara, a Napoli nord e sulla linea Firenze - Bologna. □

Confronto fra i tempi di percorrenza sulle principali direttrici

Collegamento	Treno AV/AC	Auto	AEREO (compreso tempi da e per l'aeroporto e imbarco/sbarco)
Roma - Milano	3h	5h 35'	1h 15' + 60' + 60' = 3h 15'
Roma - Firenze	1h 35'	2h 55'	1h 00' + 60' + 45' = 2h 45'
Napoli - Milano	4h 10'	7h 10'	1h 15' + 60' + 60' = 3h 15'
Torino - Napoli	5h	8h 20'	1h 20' + 60' + 25' = 2h 45'
Roma - Napoli	1h 10'	2h 20'	1h 05' + 60' + 45' = 2h 50'
Torino - Milano	1h	1h 50'	1h 15' + 60' + 60' = 3h 15' (non c'è volo diretto)

1.000 kilometroj da novaj trakoj

La “Itala rapida metroo” atingas la plej gravajn urbajn centrojn de la Lando, traitante areon kie koncentrigas 65% de la transport-demando kaj liberigante la historian reton per la plibonigo de la trafiko regiona kaj metropola.

La novaj linioj estas Milano - Novara, la sekcio Gricignano - Napoli kaj Bologna - Firenze.

FS donis vivon al sistemo strikte integrita, en la sekcioj kaj urbaj nodoj, per linioj ĉiam pli kvalifikitaj pri divers-tipaj trafikoj: metropola, regiona, meza/longa veturada kaj vara.

El la novaj linioj AV, la Bologna - Firenze estas vorko je granda fervoja inĝenierio kiu, realigita en tuneloj por

93% de siaj 79 km da longo, permesas moviĝi inter la du urboj, trans la Apeninoj, dum nur 37 minutoj. La sekcio Milano - Novara sin kunligante al la sekcio Novara - Torino, jam funkcia okaze de la vintraj Olimpia-ludoj de februaro 2006, kompletigas la linion AV Milano - Torino (125 km), kiu permesas moviĝi inter la du urboj en 60 minutoj.

La 13an de decembro 2009 ekfunkciigis ankaŭ la 19 km de la kluĉilo AV Gricignano - Napoli, kiuj alligiĝas al la linio Roma - Napoli (186 km), jam funkcia de decembro 2005.

La pli ol 254 km de la “Direttissima” Roma - Firenze ekspluatiĝis komence de la jaroj ‘80.

Lastatempe eniris en la sistemon AV la linioj Napoli - Salerno (junio 2008) kaj Milano - Bologna (decembro 2008). La unua (daŭrigo de la linio AV Roma - Napoli) longas je 29 km kaj plenumas la rapidan kunligon Nordo - Sudo, liberigante la nunan marbordan linion Napoli - Torre Annunziata - Salerno por la nura metropola servo.

La 182 km de la linio Milano - Bologna, veturigeblaj en 65 minutoj, donis decidan spurton al la konkurencado trajno - aviadilo sur la distanco inter Milano - Roma, je tuta avantaĝo de la rel-transporto.

La itala reto AV konsistas el: 661 km da novaj linioj, 145 km da tuneloj, 780 km da novaj strataranĝoj kaj variantoj, 516 km da viaduktoj, pontoj, tranĉeoj kaj terplenigaĵoj, 230 km da kontraŭbruaĵbaroj kaj 77 km da interkontaktaj traksekcioj kun la malrapida reto. La regionoj kiuj trapasas estas 6, la provincoj 17 kaj la komunumoj 161.

Estas 1.670 la ektaroj de verdaj intervenoj, 300 la interkonsentoj por la enmeto en socimedion de la vorko kaj sumas je 25% la procenton da entuta investado destinita al la enmeto soci-medie de la novaj linioj.

La itala rapida sistemo estas ankaŭ

Granda Kapacito, niaj AV linioj povas fakte subteni la traveturadon de pezaj vartrajnoj.

Unu el la fundamentaj celoj de la itala transportplano estas la kresko de la kapacito sur la tuta itala fervoja sistemo, akirebla per la kreado de specifaj itine-roj por disigi la trafikon je meza kaj longa veturado el la moveblo metropola kaj regiona, kun avantaĝoj por ambaŭ.

Italio oficiale inaŭguris sian novan rapidan fervojan reton la 13an de decembro 2008, per inaŭgura vojaĝo kun la partopreno de la konsilia prezidento, de la ministroy envolvitaj kaj aliaj aŭtoritatoj.

Du **Frecciarossa** (ruĝsagoj) forveturis el Salerno kaj el Torino, por kunverĝi al Milano Centra stacio, kie ambaŭ alvenis perfekte akurataj.

Ĉi tiu estas dua unuiĝo de Italio, farita per sistemo potenca kaj rapida, kiu metas la urbojn, kiuj kuŝas laŭlonge de ĉi tiu dorsalo, avangarde en la mondo pri servoj kaj pri kapablo altiri interesojn kaj esti konkurencaj.

La kvarobligo de la trakoj permesas eniri en la korojn de la urboj jen al la AV-trajnoj, jen al tiuj de la regionaj transportoj, ĉar estis eliminataj la t.n. "botelkoloj" ĉe Novara, norde de Napoli kaj sur la linio Firenze - Bologna.□

Komparo inter la vetaradtempoj sur la ĉefaj direktoj

Kunligo	Traino AV/AC	Aŭto	AVIADILO (inklusive tempoj por kaj el flughaveno kaj por en/el bordiĝo)
Roma - Milano	3h	5h 35'	1h 15' + 60' + 60' = 3h 15'
Roma - Firenze	1h 35'	2h 55'	1h 00' + 60' + 45' = 2h 45'
Napoli - Milano	4h 10'	7h 10'	1h 15' + 60' + 60' = 3h 15'
Torino - Napoli	5h	8h 20'	1h 20' + 60' + 25' = 2h 45'
Roma - Napoli	1h 10'	2h 20'	1h 05' + 60' + 45' = 2h 50'
Torino - Milano	1h	1h 50'	1h 15' + 60' + 60' = 3h 15' (ne estas rekta flugo)

Linea AV/AC (Alta Velocità / Capacità) Torino - Milano

La nuova linea AV/AC Torino - Milano è lunga circa 125 km: 98 in Piemonte (province di Torino, Vercelli, Novara) e 27 in Lombardia (provincia di Milano). Essa inizia a Nord-Est della stazione di Torino Stura (Settimo Torinese) e termina alle porte di Milano Certosa.

Il tracciato affianca a Sud l'A4 Torino-Milano, per minimizzare l'impatto territoriale e le interferenze con gli agglomerati urbani, quindi piega verso Nord, all'altezza del comune di Pregnana Milanese, dove scavalca l'A4, la affianca a Nord per circa 3 km fino a Rho per deviare a Nord-Est e, dopo un flessò e un'ampia curva, si innesta a Milano Certosa, da dove i treni raggiungono Milano sulla linea convenzionale.

Fra Rho e Milano Certosa, dove la nuova linea AV affianca quelle per Torino e per Domodossola e Varese, è stata realizzata la nuova fermata Rho - Fiera Milano per la nuova conurbazione e l'interscambio AV - traffico regionale.

Gli interventi hanno contribuito a potenziare e riqualificare le infrastrutture di una vasta area prevalentemente pianeggiante, pur interferendo con la viabilità esistente.

Essa ha reso obbligatorie demolizioni e ricostruzioni di quasi tutte le opere di scavalco dell'A4 (svincoli, caselli a pedaggio, aree di servizio) e a risolvere le molte interferenze con la rete irrigua (sottoattraversamenti idraulici, ottimizzazione della rete connessa) e la riqualificazione di tutto il corridoio (mitigazioni ambientali, allungamento dei viadotti nelle aree di attraversamento dei fiumi, per garantire il massimo passaggio delle acque in caso di piena,

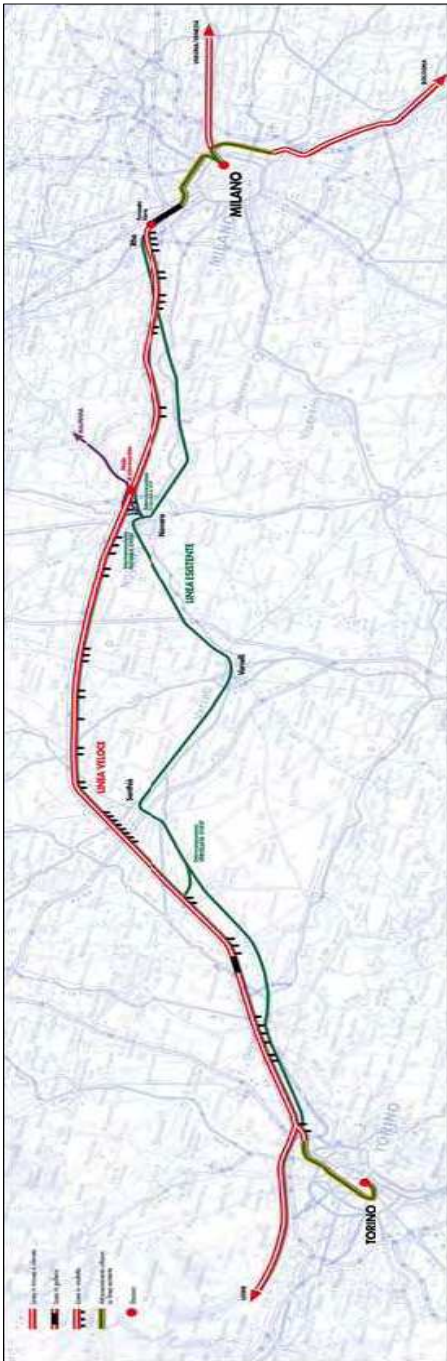
realizzazione di strade per la protezione civile).

Sono 4 le interconnessioni fra le linee AV e convenzionale: 2 terminali a Torino e a Milano e 2 intermedie (Vercellese Ovest e Novara Ovest atte a inserire Novara e Vercelli nel sistema AV e integrarle sviluppando il traffico merci.

La nuova linea AV è predisposta per realizzare un'ulteriore interconnessione (Novara Est) fra Novara e Milano.

Le opere principali:

- l'interconnessione Settimo/Stura, dove convergono 6 binari: 2 per la linea AV, 2 per la convenzionale e 2 per il nuovo passante ferroviario;
- la galleria artificiale Rondissone (1.435 m), di grande valenza paesaggistica, che permette la continuità del territorio in prossimità del fiume Dora Baltea;
- il viadotto Dora (1.410 m), con 39 campate, di cui 35 realizzate con impalcato a bicassone in cemento armato e 2 in acciaio - calcestruzzo, con luce di 75 m l'una, poste nell'alveo del fiume;
- il viadotto Chivasso-Aosta (980 m), con 28 campate di 35 m l'una, per scavalcare la strada provinciale per Montanaro e la linea esistente Chivasso-Aosta;
- il viadotto Santhià (3.782 m), il più lungo, con 152 campate di circa 25 m, per scavalcare il nodo A4 - raccordo A5 del Monte Bianco;
- il viadotto Ticino (1.178 m), sul fiume omonimo, in acciaio - calcestruzzo di 10 campate, per evitare restringimenti di sezione dell'alveo;
- la galleria artificiale/naturale per sottopassare l'autostrada A4 (1.500 m), con struttura in cemento armato. □

LINIO AV/AC

(Alta Rapido / Kapacito)

Torino - Milano

La nova linio AV/AC Torino - Milano longas ĉirkaŭ 125 km: 98 en Piemonto (provincoj Torino, Vercelli, Novara) kaj 27 en Lombardio (provinco Milano).

Ĝi ekas ĉe la stacio *Torino Stura* (urbo *Settimo Torinese*) kaj finiĝas ĉe *Milano Certosa*. La traceo flankas la sudan vojon de la aŭtoŝoseo A4 Torino-Milano, por minimumigi la teritorian okupadon kaj la interferojn kun la urbaj aglomeraĵoj, poste ĝi turniĝas norden, ĉe la komunumo *Pregnana Milanese*, kie ĝi suprenpasas kaj flankiĝas al la A4, laŭ ĉirkaŭ 3 km ĝis *Rho*, por direktiĝi nord-orienten kaj, post flekso kaj larĝa kurbo, greftiĝas en *Milano Certosa*, de kie la trajnoj daŭrigas al Milano sur la konvencijaj trakoj.

Inter Rho kaj Milano Certosa, kie la nova linio AV flankiĝas je tiuj al Torino kaj al Domodossola/Varese, konstruiĝis la nova haltejo *Rho - Fojro Milano*, por la nova kunurbiĝo kaj la interŝanĝo inter la AV / regiona trafiko.

La intervenoj kontribuis al potenciigo kaj al la rekvalifikigo de la infrastruktura ekipaĵoj de vasta areo ĉefe ebeneca, malgraŭ la interferoj kun la ekzistanta vojaranĝoj.

Tio devigis disfaliĝojn kaj rekonstruojn de preskaŭ ĉiuj superpasaj aŭtoŝoseaj vorkoj (kunligoj, barierbudoj por vojimpostoj, servareoj) kaj solvi la multajn interferojn kun la irigacia reto (hidraulikaj subpasejoj, optimumizigo de la koneksa reto) kaj la rekvalifikigo de la tuta koridoro (media mildigo, plilongigo de viaduktoj en la areoj de la rivertranspaso, por garantii la maksimuman

transiron de la akvoj kaze de riverŝvelo, stratkonstruado por civitana protekta-do).

Estas 4 la relvoj-interkonektoj linioj AV / konvenciaj: 2 ĉe Torino kaj Milano kaj 2 intermezaj (*Vercellese Ovest* kaj *Novara Ovest*), taŭgaj por enmeti *Novara* kaj *Vercelli* en la sistemon AV, kaj integri ilin evoluante la var-
trafikon.

La nova linio estas antaŭaranĝita por esti integrita kun alia aldona interkonekto (*Novara Est*), por plibonigi la kunligojn inter Novara kaj Milano.

La ĉefaj vorkoj:

- la *relvoj-interkonekto Settimo/Stura* en kiu renkontiĝas 6 trakoj: 2 por la rapida linio, 2 por la konvencia linio kaj 2 por la nova fervoja tredringo;

- la *artefarita tunelo Rondissone* (1.435 m), tre grave pejzaĝe signifa, kiu permesas la teritorian kontinuecon proksime de la rivero *Dora Baltea*;

- la *viadukto Dora* (1.410 m), kun 39 spanoj, el kiuj 35 realigitaj kun skafaldo je duobla kestego el armita betono kaj 2 realigitaj je ŝtalo - betono kun arkospa-

- la *viadukto Chivasso-Aosta* (980 m), kun 28 spanoj po 35 m larĝaj, por superpasi la provincan vojon al *Montanaro* kaj la linion *Chivasso-Aosta*;

- la *viadukto Santhià* (3.782 m), la plej longa, kun 152 spanoj je ĉirkaŭ 25 m, por superpasi la aŭtoŝosean nodon A4 - kunligo A5 de la Blanka Monto;

- la *viadukto Ticino* (1.178 m), super la samnoma rivero, el ŝtalo - betono kun 10 spanoj, por eviti mallarĝojn de la sekco de la riverlito;

- la *artefarita/natura tunelo por subpasi la aŭtoŝoseon A4* (1,5 km), kun strukturo el armita betono. □

Linea AV/AC

(Alta Velocità / Capacità)

Milano - Bologna

La linea ferroviaria corre da Melegnano (MI) fino a Lavino (BO) per 182 km nella Pianura Padana tra le province di Milano, Lodi, Piacenza, Parma, Reggio Emilia, Modena e Bologna.

Per minimizzare i tagli al territorio agricolo e l'impatto delle nuove infrastrutture, il tracciato è quanto più possibile in parallelo all'autostrada A1 (circa 130 km), e alla linea ferroviaria esistente (circa 10 km).

Le deviazioni furono necessarie a causa di vincoli territoriali, come l'attraversamento del Po, gli svincoli e le stazioni di servizio autostradali e l'agglomerato urbano incontrato nel territorio modenese.

L'87% della nuova linea è in rilevato, l'11% su viadotti e il 2% attraversa gallerie artificiali.

Le interconnessioni con la linea esistente sono 8: 1 a Melegnano, 2 a Piacenza, 1 a Fidenza, 1 a Parma, 2 a Modena, 1 a Lavino. Sono funzionali al passaggio dei treni dalla linea veloce a quella storica e viceversa per i collegamenti con le stazioni intermedie.

La continuità della rete viaria è mantenuta anche con la costruzione di ponti (cavalcaferrovia), che attraversano la linea AV e l'autostrada A1, e che hanno sostituito e migliorato quelli esistenti.

Dall'A1 il tracciato si distacca per non interferire con gli svincoli e le aree di servizio autostradali. I rilevati sono interrotti da strutture di scavalco delle reti viarie ed idrauliche, che assicurano la corretta permeabilità del territorio.

- Provincia di LODI

C'è un tratto di circa 42 km, su un territorio completamente pianeggiante, fino al fiume Po (comune di San Rocco al Porto), con circa 5 km in viadotto, 35 km in rilevato, a 2 m di altezza media, e per 2 km in galleria.

- Provincia di PIACENZA

Sono circa 27 km che convergono dalla sponda meridionale del Po verso l'A1, per affiancarla per circa 20 km subito dopo l'interconnessione di Piacenza Est, in località Borghetto. Circa 7 km sono su viadotti (a 10 m di altezza media rispetto al terreno) e 20,5 km sono su rilevati, a 2 m di altezza media.

- Provincia di PARMA

Qui i circa 36 km corrono stretti a fianco all'A1. C'è una sola galleria artificiale (1,5 km), nel comune di Fontanellato, e il tracciato è per circa 5,5 km su viadotti (scavalco fiumi e principali arterie stradali), mentre circa 30,5 km sono in rilevato, a 2 m di altezza media. I rami di collegamento a doppio binario, per l'instradamento dei treni a lunga percorrenza verso Parma, sono:

- lato Ovest: a Fidenza, per connettersi alla linea Fidenza - Cremona;
- lato Est: a Parma, per connettersi con la Parma - Suzzara e la Parma - Brescia.

- Provincia di REGGIO EMILIA

Sono circa 33 i km a fianco della A1 che poggiano prevalentemente su rilevati, alti in media 2 m. In località Casalofia c'è un "Posto di movimento"; qui i rilevati raggiungono, per circa 3 km, un'altezza compresa tra i 4 e 6 m. L'unico viadotto notevole è il Mancasale (919 m), con sopra la fermata di Reg-

gio Emilia, in connessione con la Reggio - Guastalla, scavalcata dal viadotto stesso.

Intorno ad essa saranno costruite nuove strade per l'interscambio dei passeggeri dei diversi mezzi di trasporto.

- Provincia di MODENA

Dei circa 31 km, 8,6 km sono su viadotti: Viadotto Modena (7,1 km) e Viadotto Panaro (1,5 km), i restanti in rilevato. Presso l'argine ovest del fiume Secchia, la linea AV fa un'ampia curva attraversando in viadotto un territorio, ad uso prevalentemente agricolo, e con un ampio arco aggira le aree urbanizzate a Nord di Modena (Ganaceto e Villanova), sorpassando le principali strade, ferrovie e la rete idrica di superficie.

Qui c'è l'interconnessione di Modena Ovest: (per accedere a Modena e collegarsi con la linea Modena - Mantova, che sarà raddoppiata fino alla stazione di Soliera. In località Cavazzona è stata realizzata un'ulteriore interconnessione: Modena Est.

CARATTERISTICHE TECNICHE

300 km/h velocità di progetto (240 km/h in provincia di Modena).

15‰ pendenza massima.

5.450 m raggio di curvatura minimo (3.440 m in provincia di Modena).

13,6 m larghezza della piattaforma.

100 mq sezione gallerie artificiali.

5 m interasse tra i binari.

25kV c.a. 50Hz alimentazione (interconnessioni e tratti urbani: 3kV c.c.) con 4 sottostazioni elettriche: Pieve Fissiraga (LO), Fiorenzuola (PC), Parma, Castelfranco Emilia (MO).

ERTMS/ETCS - livello 2 sistema di segnalamento. □

Linio AV/AC (Alt-Rapido / Kapacito) Milano - Bologna

La fervoja linio etendiĝas ekde Melegnano (MI) ĝis Lavino (BO) laŭ 182 km laŭ la Pada Ebenaĵo tra la provincoj Milano, Lodi, Piacenza, Parma, Reggio Emilia, Modena kaj Bologna.

Por minimumigi distranĉojn en la agrara teritorio kaj medikolizion pro la novaj infrastrukturoj, la traceado kuŝas kiom eble plej paralele al la aŭtoŝoseo A1 (ĉirkaŭ 130 km), kaj al la ekzistanta linio (ĉirkaŭ 10 km). La devioj estis necesaj pro teritoriaj kondiĉoj, kiel la transpaso de la rivero Pado, la ŝoseaj kunligoj kaj la aŭtoŝoseaj servaj stacioj kaj la urbaj aglomeratoj proksime de la moderna teritorio.

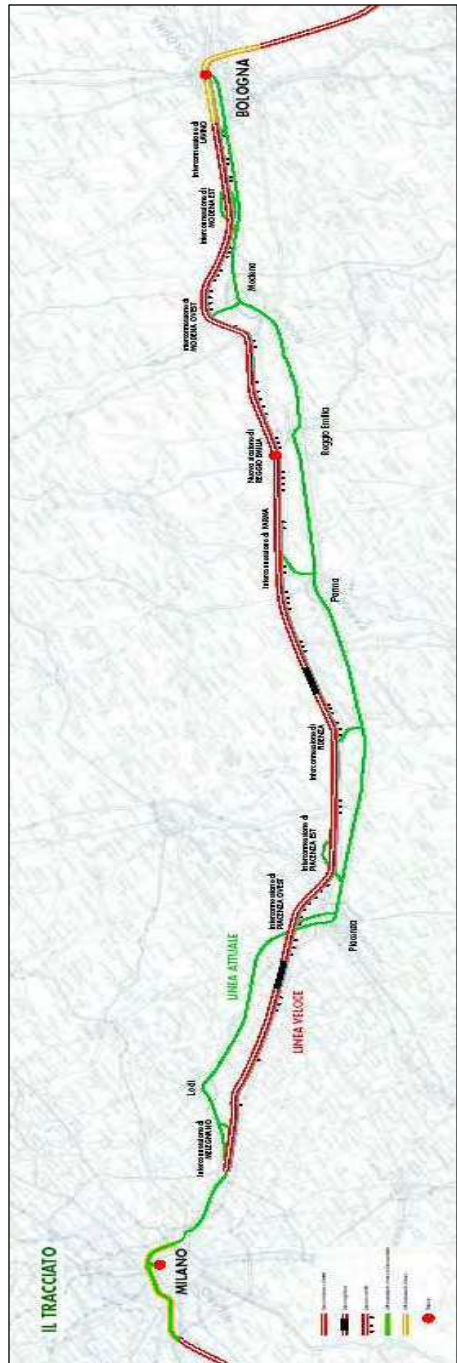
87% de la nova linio estas sur fervojtaluso, 11% sur fervoj-viaduktoj kaj 2% tra artefaritaj tuneloj.

8 estas la relvoj-interkonektejoj kun la nuna reto: 1 ĉe Melegnano, 2 ĉe Piacenza, 1 ĉe Fidenza, 1 ĉe Parma, 2 ĉe Modena, 1 ĉe Lavino. Ili estas taŭgaj okaze de trajntransiroj el la rapida linio al tiu historia kaj inverse por la kunligoj kun la intermezaj stacioj.

La kontinueco de la ŝosea reto estas garantiata ankaŭ per la konstruado de pontoj (fervojaj superpasejoj), kiuj transpasas la AV-linion kaj la aŭtoŝoseon A1, kaj kiuj anstataŭis kaj plibonigis la ĝisnunajn.

El la A1 la traceo disiĝas por ne interferi kun la aŭtoŝoseaj kunligoj kaj servareoj.

La fervojtalusoj interrompiĝas pro superpasaj strukturoj de la ŝoseaj kaj de la hidraŭlikaj retoj, kiuj donas taŭgan permeablon al la teritorio.

- Provinco LODI

Estas sekcio je ĉirkaŭ 42 km, sur teritorio tute ebeneca, ĝis la rivero Pado (komunumo de *San Rocco al Porto*) kun ĉirkaŭ 5 km sur viadukto, 35 km sur terenaltaĵa fervojtaluso, je 2 metroj averaĝe alta, kaj 2 km tra tunelo.

- Provinco PIACENZA

Estas ĉirkaŭ 27 km, kiuj konverĝas el la suda pada riverbordo al la A1, por alflankiĝi ĝin laŭ ĉirkaŭ 20 km tuj post la interkonekto Piacenza Est, en la loko *Borghetto*. Ĉirkaŭ 7 km estas sur viaduktoj (10 m da averaĝa alto super la tereno) kaj 20,5 km sur fervojtalusoj, je 2 m averaĝe altaj.

- Provinco PARMA

Ĉi tie ĉirkaŭ 36 km strikte flankiĝas la A1. Ekzistas nur unu artefarita tunelo (1,5 km), en la komunumo Fontanellato, kaj la traceo kuŝas ĉirkaŭ 5,5 km viadukta (superpasante riverojn kaj ĉefvojojn), dum 30,5 km ĉirkaŭ estas sur fervojtalusoj, je 2 m averaĝe altaj.

La dutrakaj kunligaj branĉoj, por la itinero de la longdistancaj trajnoj al Parma, estas:

- okcidente: en Fidenza, interkonekte kun la Fidenza - Cremona;

- oriente: en Parma, interkonekte kun la Parma - Suzzara kaj Parma - Brescia.

- Provinco REGGIO EMILIA

Estas ĉirkaŭ 33 km flanke de la A1, kiuj kuŝas ĉefe sur fervojtalusoj, je 2 m averaĝe altaj. En la loko Casaloffia estas "trafikrega stacio"; ĉi tie la fervojtalusoj atingas, laŭ ĉirkaŭ 3 km, alton inter 4 kaj 6 m.

La sola notinda viadukto estas Mancasale (919 m), kun supre la nova haltejo

je Reggio Emilia, konekte kun la linio Reggio Emilia - Guastalla, superpasata de la viadukto mem. Ĉirkaŭ ĝi konstruiĝos novaj vojoj por la pasaĝera interŝanĝo je diversaj transport-rimedo.

- Provinco MODENA

El la ĉirkaŭ 31 km, 8,6 estas viaduktaj: Viadukto Modena (7,1 km) kaj Viadukto Panaro (1,5 km); la restantaj estas fervojtalusaj.

Ĉe la okcidenta bordo de la rivero Secchia, la AV-linio larĝe kurbiĝas superpasante viadukte teritorion, kies ĉefa uzo estas agrara, kaj per vasta arko ĝi ĉirkaŭiras la nordajn urbajn areojn de Modena (Ganaceto kaj Villanova), superpasante la ĉefajn vojojn, fervojojn kaj la surfacan hidraŭlikan reton.

Ĉi tie estas la relvoj-interkonektejo Modena Ovest: por aliri al Modena kaj kunligiĝi al la linio Modena-Mantova, kiu estos dutrakigata ĝis la stacio Soliera.

En la loko Cavazzona realiĝis alia interkonektejo: Modena Est.

TEKNIKAJ KARAKTERIZAĴOJ

300 km/h projekta rapido (240 km/h en la provinco Modena).

15‰ maksimuma dekliveco.

5.450 m minimuma kurbradiuso (3.440 m en la provinco Modena).

13,6 m platforma larĝo.

100 mq sekco de artefaritaj tuneloj.

5 m interaksoj inter la trakoj.

25kV a.k. 50Hz kurentprovizado (interkonektejoj kaj urbaj sekcioj: 3kV k.k.) kun 4 elektaj substacioj: Pieve Fissiraga (LO), Fiorenzuola (PC), Parma, Castelfranco Emilia (MO).

ERTMS/ETCS - nivelo 2 signalad-sistemo. □

Postkongresa n-ro

ALIĜILO - postkongreso

por la postkongreso de la 63-a Kongreso de IFEF de la 14-a ĝis la 18-a de majo 2011 en Ĉeĥio.
Adreso de LKK: Český železničářský esperantský svaz, Bratři Hubálků 161, 560 02 Česká Třebová,
tel.,fax.: +420 465532183;
IFEF63@gmail.com; www: <http://ifef.wz.cz/>

Bank-konto: Poštovní spořitelna, CESKY ZELEZ.ESP.SVAZ;
Kontonumero: 234562591/0300; IBAN: CZ37 0300 0000 0002 3456 2591;
BIC(SWIFT): CEKOCZPP
Mi aliĝas al postkongreso en Ĉeĥio, 14/5. - 18/5.2011.

S-ro ☐ S-ino ☐ Vegetarano ☐ Handikapulo ☐

Familia nomo antaŭnomo

Adreso: strato kaj numero urbo

Lando poŝtkodo naskiĝjaro

Tel.: Fakso: Retadreso:

Samtempe kun mi aliĝas: filo/-ino ☐ edzo/-ino ☐ patro/-ino ☐

S-ro ☐ S-ino ☐ Vegetarano ☐ Handikapulo ☐

Familia nomo kaj antaŭnomonaskiĝjaro:

Familia nomo kaj antaŭnomonaskiĝjaro:

La prezo por postkongresaj tagoj estas: 360 € por persono

La prezo inkluzivas: tranokton en hotelo (4 noktoj, en 2-lita ĉambro), manĝaĵo dum tuta restado, ekskursoj al kasteloj Karlštejn, Křivoklát kun grotoj Koněpruské, Konopiště, vizito en Praha (detaloj en la Invitilo)

LKK ne garantias la organizadon de la postkongreso, se minimuma kvanto de 20 partoprenantoj ne estos atingota.

Sume:

Loko kaj dato: Subskribo:

Provizora programo por la 63-a postkongreso de IFEF de la 14.5. - 18.5.2011, Ĉeĥio

14.5.2011 sabato - Forveturo al kastelo Karlštejn, enloĝigo en Praha

15.5.2011 dimanco - Kastelo Křivoklát, grotoj Koněpruské

16.5.2011 lundo - vizito en Praha

17.5.2011 mardo - Kastelo Konopiště, restoracio "U Fleků"

18.5.2011 merkredo - forveturo

Kongresa n-ro

ALIĜILO

por la 63-a kongreso de IFEF (Internacia Fervojista Esperanto-Federacio) aranĝita de ĈFEA en la tagoj de la 7-a ĝis 14-a de majo 2011 en Liberec, Ĉeĥio

Adreso de LKK: Český železničářský esperantský svaz, Bratři Hubálků 161, 560 02 Česká Třebová, tel.,fax.: +420 465532183;

IFEF63@gmail.com; [www: http://ifef.wz.cz/](http://ifef.wz.cz/)

Bank-konto: Poštovní spořitelna, CESKY ZELEZ.ESP.SVAZ;

Kontonumero: 234562591/0300; IBAN: CZ37 0300 0000 0002 3456 2591;

BIC(SWIFT): CEKOCZPP

Mi aliĝas al la 63-a kongreso de IFEF, Liberec, Ĉeĥio, 07/5. - 14/5.2011.

S-ro ☐ S-ino ☐ Vegetarano ☐ Handikapulo ☐

Familia nomo antaŭnomo

Adreso: strato kaj numero urbo

Lando poŝtkodo naskiĝjaro

Tel.: Fakso: Retadreso:

Kongreskotizoj (en €)

ĝis 31.01.2011 ekde 01.02.2011 sumo

IFEFmembro	50	60
Familiano kaj junul(in)o ĝis 30 jaro	25	30
Ne IFEF membro	60	70
Ĉambro-perado por aliĝilo		3
Tranoktado por la tuta restado laŭ elektita kategorio (plej malfrue ĝis la 31.01.2011)		
Urbovizito Liberec	D1	12
Urbovizito Botanika ĝardeno	D2	12
Urbovizito Zoo ĝardeno	D3	12
Tuttaga ekskurso Praha (tag- kaj vespermanĝo)	T1	70
Tuttaga ekskurso Sychrov, Hrubý Rohozec (kun tagmanĝo)	T2	60
Balo (sen vespermanĝo)		8
Krompago por LKK		
	Sume	

Loko kaj dato: Subskribo:

Kongresa n-ro

Ĉambro - mendilo

Por la 63-a kongreso de IFEF, Liberec, Ĉeĥio, la 7-an ĝis la 14-an de majo 2011

S-ro ☐ S-ino ☐ (skribu majuskle)

Familia nomo Antaŭnomo

Adreso: strato kaj numero Urbo

Lando Poŝtkodo

Mi deziras loĝi kun

Mi mendas ĉambro en hotelo

Samtempe kun mi aligas: filo/-ino ☐ edzo/-ino ☐ patro/-ino ☐

Por noktoj 6/7 7/8 8/9 9/10 10/11 11/12 12/13 13/14

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

La prezoj estas por unu nokto kaj unu persono:

Hotel Babylon 1-lita (€ 70) 2-lita (€ 50) 3-lita (€ 45) 4-lita (€ 38)

(kun matenmanĝo) ☐ ☐ ☐ ☐

Hotel Liberec 1 1-lita (€ 38) 2-lita (€ 30) 3-lita (€ 27)

(kun matenmanĝo) ☐ ☐ ☐

Hotel Liberec 1 1-lita (€ 35) 2-lita (€ 27) 3-lita (€ 24)

(sen matenmanĝo) ☐ ☐ ☐

Hotel Liberec 2 1-lita (€ 30) 2-lita (€ 25) 3-lita (€ 20)

(kun matenmanĝo) ☐ ☐ ☐

Hotel Liberec 2 1-lita (€ 27) 2-lita (€ 22) 3-lita (€ 17)

(sen matenmanĝo) ☐ ☐ ☐

Mi konfirmas, ke mi konsentas kun la ĝeneralaj instrukcioj kaj aparte mi deklaras, ke mi havas san- kaj akcident-asekuron por mia restado en Ĉeĥa respubliko dum la 63-a kongreso IFEF kaj postkongreso, kaze, ke mi partoprenos ankaŭ ĝin.

Mi venos al Liberec perla-an de majo, je la-a horo.

Loko kaj dato: Subskribo:

Provizora programo de la 63-a kongreso de IFEF, Liberec, 07-14.05.2011

7.5.2011 (sabato)	08.00-20.00	Akceptejo/Informejo
	15.00-16.00	Kunveno de la IFEF/LKK
	16.00-18.00	Kunsido de la IFEF Estraro
	19.00-22.00	Interkona vespero
8.5.2011 (dimanĉo)	08.00-18.00	Akceptejo/Informejo
	10.00-13.00	Solena malfermo / Uniformoparado / Komuna foto
	14.30-16.00	Fake aplika komisiono
	16.00-17.00	Prelego pri Liberec / Ekumena diservo
	20.00-22.00	Nacia vespero
9.5.2011 (lundo)	09.00-18.00	Informejo
	08.30-09.30	Gazetarkonferenco
	10.00-13.00	Nepublika komitatkunveno
	14.00-17.00	Duontaga ekskurso D1
	19.00-24.00	Intemacia balo
10.5.2011 (mardo)	09.00-18.00	Informejo
	09.00-12.00	Plenkunsido
	14.00-16.00	Terminara komisiono
	14.00-17.00	Duontaga ekskurso D2
	18.30-19.30	Prezento de la venonta kongreso
	20.00-22.00	Koncerto
11.5.2011 (merkredo)	09.00-21.00	Tuttaga ekskurso T1
	09.00-18.00	Tuttaga ekskurso T2
12.5.2011 (Ĵaŭdo)	10.00-13.00	Informejo
	09.00-10.30	Faka prelego
	10.30-12.30	Prelegoj - aktualaĵoj
	14.00-17.00	Duontaga ekskurso D3
	20.00-22.00	Kultura vespero
13.5.2011 (vendredo)	10.00-13.00	Informejo
	09.00-11.00	Terminara komisiono
	11.00-12.00	Movadaj aferoj
	14.00-16.00	Solena fermo de la kongreso
	19.00-21.00	Adiaŭa vespero
14.5.2011		Hejmenveturado, postkongreso

Ĝeneralaj instrukcioj

1. Ĉiu partoprenanto, eĉ familiaĵoj, bonvolu plenigi legeble apartan aliĝilon por la kongreso kaj por la postkongreso kaj sendu ĝin al la adreso de LKK.
2. La pagon inkluzive bankelspezojn sendu al la indikita bankkonto en eŭroj aŭ en ĉefaj kronoj laŭ valut-kurso valida en dato de la enpago plej malfrue ĝis la 31-a januaro 2011.
3. Se vi pagos por alia persono (surbaze de aparta aliĝilo), menciui la ĝustajn detalojn pri la aliĝinta persono (nomo, lando, adreso).
4. La aliĝilo estos akceptita per LKK nur post ricevo de la pago. LKK tiam konfirmos la aliĝilon kaj indikos la kongresnumeron kaj ĉiujn antaŭmenditajn kaj antaŭpagitajn servojn. La konfirmleteron bonvolu nepre kunporti al la kongreso.
5. La kongreskotizo ne estas repagebla, eĉ se la aliĝinto ne partoprenos la kongreson. La antaŭpagitaj sumoj estos repageblaj post la depreno de 10% por administrado, kondice ke LKK ricevos la malmondon ĝis la 7-a de aprilo 2011.

6. LKK havas la rajton ŝangi la prezojn, se inflacio aŭ aliaj ne antaŭvideblaj kondiĉoj postulas tion.

7. La prezon por tranoktado estas necese pagi por ĉiuj menditaj noktoj plej malfrue ĝis 31.1.2011. Sen ricevo de la pago ne estos certigita la tranoktado. Kaze de malmento de tranoktado antaŭ la 31.3.2011 estos redonita tranoktpago krome la unua nokto laŭ kondiĉoj de la hotelo.

8. LKK havas la rajton rezervi la sam-kategorian ĉambron en alia hotelo, se la mendita kategorio elĉerpiĝis ĝis la alveno de la mendo de la aliĝinto.

9. Dum registrado ĉe la alveno, post kontrolo de menditaj servoj, la partoprenanto ricevos nomŝildon kun indikita nomo kaj kongresnumero.

10. La aliĝilon vi trovos ankaŭ en [www:http://ifef.wz.cz](http://ifef.wz.cz). □

Quella chiocciola antica ...

“Addì 4 di maggio 1536” nasce il simbolo più usato dai navigatori di Internet: @ la chiocciola, tracciata esattamente con quello stilema in alcuni scritti del XVI secolo.

Sono lettere commerciali e mercantili italiane, veneziane per la precisione.

Come, dalla fiorente economia della “Serenissima”, passando attraverso l'impero navale inglese (“at price of”) [“al prezzo di”], sfiorando il mondo arabo e la Spagna, la chiocciola sia sbarcata su Internet è un viaggio scoperto dal prof. Giorgio Stabile, docente di Storia della Scienza presso l'Università “La Sapienza” di Roma.

Nonostante che per i francesi sia una lumachina, per i tedeschi una scimmia, per i finlandesi un gatto, per gli ungheresi un bruco, per i russi un cane, la chiocciola è un simbolo “a legatura” inventato dai monaci copisti medievali fondendo due lettere dell'alfabeto latino: A D “ad diem” per indicare un momento ed un luogo specifico. Inoltre la @ rappresentava un'icona dei mercanti italiani che la utilizzavano come abbreviazione commerciale dell'anfora: anti-

ca unità di volume e misura di capacità. In America latina e nell'area di lingua spagnola la chiocciola era conosciuta con il nome di “Arroba” che indicava sia un'unità di peso, 25 libbre, sia una misura di vino: un'anfora.

L'ultimo indizio che conferma l'universalità del simbolo ce lo fornisce nell'anno 1492 (non sfugga la coincidenza...) un dizionario spagnolo-latino che traduce “arroba” con “amphora”, unità di misura che collega il mondo arabo-ispánico con quello greco-latino.

Nel XX secolo, all'inizio degli anni Settanta, l'ingegnere americano Ray Tomlinson, il primo a realizzare un sistema di posta elettronica da utilizzare su Arpanet, l'antenato di Internet, pensava ad un simbolo da inserire tra il nome del destinatario e il percorso per arrivare al “server” in cui questo era ospitato.

Lo ha trovato pronto sulla tastiera nei caratteri tipografici del secolo scorso; gli anglosassoni hanno continuato a servirsi della @ con l'accezione di “at price of”.

Dall'elemento squisitamente commerciale al “cyberspazio” il cerchio si chiude. □

(RoBo)

Tiu antikva heliketo ...

“Je la 4-a de majo 1536” naskiĝis la simbolo plej uzata de la navigantoj de Interneto: @ la heliketo, skizita ekzakte kiel la stilemo en iuj skribaĵoj de la XVI jc. Temas pri komercistaj leteroj italaj, precize veneciaj.

Kiel el la floranta ekonomio de la “Serenissima”, transirante al la ŝipa angla imperio (“at price of”) [“je la prezo de”], apenaŭ tuŝante la araban mondon

kaj Hispanion, la heliketo alteriĝis en Interneto estas vojaĝo malkovrita de prof. Giorgio Stabile, docento pri Historio de la Scienco ĉe la Universitato “La Sapienza” en Romo.

Kvankam por la francoj ĝi estas heliketo, por la germanoj simio, por la finnoj kato, por la hungaroj raŭpo kaj por la rusoj hundo, la heliketo estas simbolo “celliga”, inventita de la mezepokaj kopiistaj monaĥoj fandande du literojn de la latina alfabeto: A D “ad diem” [“je la tago”] por montri momenton kaj specifan lokon. Cetere la @ reprezentis ikonon pri la italaj komercistoj, kiuj utiligis ĝin kiel komerca mallongigilo de la amforo: antikva volumenunuo kaj unuito pri kapacito. En Latinameriko kaj en la hispanlingva areo la heliketo estis konata kun la nomo “Arroba”, kiu montris kaj pezunuon, 25 funtoj, kaj uniton por vino: amforo.

La lasta indico, kiu konfirmas la universalecon de la simbolo, prezentiĝas al ni en la jaro 1492 (ne forlasu noti la koincidon ...) en vortaro hispana-latina, kiu tradukas “arroba” per “amphora”, mezurunuo, kiu kunligas la mondon arabhispanan kun la greka-latina.

En la XX jc., komence de la Sepdekaj jaroj, la usona inĝeniero Ray Tomlinson, la unua realiganta sistemon por elektronika poŝto utiligenda en Arpanet, la praavo di Interneto, pensis pri simbolo envicigenda inter la nomon de la adreso kaj la vojo por atingi la servorganizo en kiu li estas gastigata.

Li trovis ĝin jam preta sur la klavaro inter la tipografiaj karaktroj de la pasinta jarcento; la anglosaksoj daŭrigis utiligi @ kun la signifo de “at price of”.

De elemento ekskluzive komercista al “kiber[netika]spaco” la cirklo fermiĝas.

□ (Trad. RoBo)

R i m o j

PIAGGERIA

Quanno la Vorpe vidde er Re Leone
incominciò a tremà da la paura,
ma fece finta ch'era l'emozzione.
Prova ne sia che disse: - Quante vorte
ho letto su li libbri de lettura
che sei 'na fiera generosa e forte!
Vicino a te me sento più sicura ... -
A 'st'uscita er Leone, già in procinto
de dà' de guanto ar povero animale,
chiuse le varvolette dell'istinto.
- Vattene pure! - disse. - Se nun t'odio,
nun c'è raggione che te faccia male.
Solamente vorrei che 'st'episodio
venisse pubblificato sur giornale ...

(Trilussa)

FLATADO

Kiam la Vulpo vidis la Reĝon Leonon
ektremis pro la granda timo,
sed ŝajnigis, ke temis pri emocio.
Pruvus tion, ke ĝi diris: - Kiom da fojoj
mi legis en la legolibroj,
ke vi estas bestego nobla kaj tre forta!
Apud vi mi minsentas pli sekura ... -
Je tiu eldiro la Leono, tuj jam preta
karese tuŝi la povran animalon,
fermis la instinktajn valvetojn,
- Foriru ja! - ĝi diris. - Ne malamante vin,
ne estas kialo, por ke al vi mi malbonagu.
Mi ŝatus nur, ke pri ĉi tiu epizodo
estu priskrib' en gazet' kiel anekdoto... -

(Trad. RoBo)

DOPO LA PIOGGIA VIENE IL SERENO

Dopo la pioggia viene il sereno,
brilla in cielo l'arcobaleno:
è come un ponte imbandierato
e il sole vi passa, festeggiato.
È bello guardare a naso in su
La sua bandiera rossa e blu.
Però lo si vede - questo è male -
Soltanto dopo il temporale.
Non sarebbe più conveniente
Il temporale non farlo per niente?
Un arcobaleno senza tempesta,
questa sì che sarebbe una festa.
Sarebbe una festa per tutta la terra
Fare la pace prima della guerra.

(Gianni Rodari)

POST PLUVO REVENAS SERENO

Post pluvo sereno rebluas,
ĉielarko en la ĉielo bellumas:
ĝi estas ponto flag-ornamata
kaj la suno paradas festata.
Estas bele rigardi nazalten
ĝian flagon ruĝbuntan kaj bluan.
Sed ĝi videblas - ja estas nebone -
nur post iu fulmotondro.
Ĉu ne pli konvene estus,
ke ŝtormo tute ne ekzistus?
Ĉielarko sen ia ajn tempesto
tio vere entute estus festo.
Estus festo de la tuta homaro
pacagi antaŭ militfari.

(Trad. RoBo)

LEI STA ALL'ORIZZONTE

Lei sta all'orizzonte.
Mi avvicino di due passi;
lei si allontana dieci passi più in là.
Per quanto io cammini, non la raggiun-
gerò mai.
Quindi, a che cosa serve l'utopia?
Serve a questo: a camminare.

(Eduardo Galeano)

ĜI SITUAS ĈE LA HORIZONTO

Ĝi situas ĉe la horizonto.
Mi proksimiĝas du paŝojn;
foriĝas ĝi dek paŝojn plu.
Kvankam marŝante, maleblas la atingo.
Do, al kio utilas utopio?
Aliri plu. Ĝi utilas al tio.

(Trad. RoBo)

PASCUA BBEFANIA (334)

Da quer paese indov'hanno er vantaggio
de frabbicà er cacavo e la cannella,
fescero sti tre Rré tutto sto viaggio
appress'ar guidarello de la stella.
Se portava pe Ccorte ogni Remmaggio
cuattro somari, tre ccavar da sella,
du' guardie-nobbile, un buffone, un paggio,
un cameo, du' cariaggi e una bbarella.
Arrivati a la stalla piano piano
er ré vvecchio, er ré ggiovane e 'r ré mmoro,
aveven'oro, incenz'e mmirra immano.
L'incenzo ar Dio, la mirra all'omo, e ll'oro
toccava a Ccristo com'e ré soprano,
ché li Ré ggìa sse sa, tutto pe lloro!

(Giuseppe Gioachino Belli)

PASKO EPIFANIA

El tiu land' havanta l' avantaĝon
fabriki kaj kakaon kaj cinamon
komencis la tri Reĝoj la vojaĝon
sekvante de l' komet' la brilan famon.
Kiel kortegon portis ĉiu Reĝo
paĝion kaj nobelan ĉambelanon,
tri ĉevalojn kun sel' kaj portoseĝon,
kamelon, ĉaron kaj ridigan nanon.
Atinginte la stalon en sereno
la olda reĝ', la juna kaj l' kolora
prezentis la donacojn kun soleno.
Incens' al Di', mirho por hom' kaj ora
donac' al Kristo, reĝo suvereno:
ĉio estas al Reĝoj plej favora!

(Trad. Umberto Broccatelli)

IL TRENO

Il treno: bello, veloce.
Lo vedi correre sulle rotaie infuocate
quando, con la sua maestosità,
viaggia per le valli verdeggianti.
Poi, ecco, si ferma e subito riparte,
suonando quel suono forte e squillante.
Ogni minuto lancia quel fumo
che io, impaurito, evito.
Eccolo, entra nella galleria
e ne esce bene e velocemente.
Le persone aprono i finestrini
e le tendine sventolano come bandiere.

(Marco Cencioni, di otto anni, okjaraĝa)

LA TRAJNO

La trajno: bela, rapida.
Vi vidas ĝin kuri sur fajraj reloj
kiam, kun sia majesteco,
veturas laŭlonge de verdantaj valoj.
Kaj, jen, ĝi haltas kaj baldaŭ reforiras,
sonorante tiun fortan kaj akutan fajfon.
Ĉiuminute ĝi ellasas tiun fumon,
kiun mi timigita forevitas.
Jen ĝi, kiu eniras la tunelon
kaj eliras el ĝi tre bone rapidmove.
La veturantoj malfermas la fenestrojn
Kaj la kurtenoj flirtas flagmaniere.

(Trad. RoBo)

IN OMNIBUS ...

IN OMNIBUS REQUIEM QUASIVI
ET NUSQUEM INVENII
NISI IN ANGULO CUM LIBRO.

(Pseudo Apollodoro)

OVUNQUE ...

OVUNQUE LA QUIETE HO CERCATO
E MAI L'HO TROVATA, SE NON,
CON UN LIBRO, APPARTATO.

ĈIE ...

ĈIE TRANKVILECON MI SERĈIS,
TAMEN NENIE MI ĜIN TROVIS,
ESCEPTE, EN ANGULO, KUN LIBRO.

(Trad. RoBo) □

Diversaĵoj

Previsioni del tempo

“Che tempo farà domani?” “Sembra bello ...” Però si ha l'impressione che il tempo si sia stancato di obbedire alle previsioni dei meteorologi.

Veterprognozoj

“Kia estos la vetero morgaŭ?” “Ŝajnas bele ...” Sed oni havas la impreson, ke la vetero laciĝis obei al la prognozoj de la meteorologoj.

Prevenzione

Ginnastica, palestra, massaggi, *jogging*, *footing*, ... Sembra che la gente sia tutta malata, ma voglia morire in ottima salute.

Preventado

Gimnastikado, kurado, marŝado, masaĝado, ... Ŝajnas, ke ĉiuj estas malsanaj, sed deziras morti tute sanaj.

Collaborazione

Visto che le vie di comunicazione tra la magistratura e la politica sono sempre più gelide e non si prevedono miglioramenti, o i giudici o i parlamentari dovranno circolare con l'obbligo di catene.

Kunlaborado

Konsiderinte ke la komunikvojoj inter juĝistaro kaj politikistaro estas ĉiam pli frostaj kaj oni ne antaŭvidas pliboniĝojn, aŭ la juĝistoj aŭ la parlamentanoj devos cirkuli kun neĝĉenoj.

A scuola (e dintorni)

Gli spacciatori di droga continueranno a stare fuori dalle scuole perché “dentro” l'ambiente peggiorerà di anno in anno!

Lerneje (kaj ĉirkaŭaĵoj)

La narkotdebitantoj daŭre restos ekstere de la lernejoj ĉar “ene” de ili la medio malboniĝos de jaro al jaro!

Regole del traffico

Si deve insegnare ai moscerini: sulle strade vanno sempre contromano.

Trafikreguloj

Oni devas instrui la moskitojn: survoje ili ĉiam flugas kontraŭdirekten.

Sviluppi della genetica

Gli ingegneri genetici invece di favorire piante sempre più resistenti agli insetti, progettano piante sempre più resistenti agli insetticidi. Tra poco potremo gettare direttamente acido cloridrico sulle foglie, le quali resisteranno perfettamente. Morirà soltanto chi mangia il fogliame: gli insetti e... noi consumatori.

Evoluoj de genetica scienco

La genetikaj inĝenieroj anstataŭ favori plantojn ĉiam pli kapablaj rezisti kontraŭ la insektoj, projektas plantojn ĉiam pli kapablaj rezisti kontraŭ insekticidoj. Baldaŭ oni povos rekte ĵeti sur la foliojn klorhidran acidon, kiuj perfekte eltenos. Mortos nur kiuj manĝos la foliojn: la insektoj kaj ... ni konsumantoj.

Privacy

Oggi la legge sulla privacy sta cambiando le regole del convivere civile. Non ci sarà da stupirsi se i criminali si rivolgeranno al Garante per denunciare chi ha fornito il loro indirizzo alla Polizia.

Privateco

Nuntempe la leĝo pri la privateco ŝanĝas la regulojn pri nia civila kunvivado. Oni ne miru se la krimuloj aliros al la Garantia Aŭtoritato por denunci kiujn donis iliajn adresojn al la Polico.

Canguri

Economicamente e socialmente si dovrebbe adottare una legge per imitare i canguri: più figli hai e più ti si riempie la borsa!

Kanguroj

Ekonomie kaj socie oni devus alpreni leĝon imite al kanguroj: ju pli da filoj vi havas des pli pleniĝas la poŝo!

Soluzioni sbagliate

Matrimoni contro la crisi economica. Perché ostinarsi a cercare lavoro quando si può ricevere soldi direttamente a casa? Se una 18enne si sposa con un 90enne non gode forse della reversibilità a vita? Vale anche per i 18enni!

Eraraj solvoj

Geedziĝoj kontraŭ la ekonomia krizo. Kial obstini serĉi okupon kiam eblas ricevi monon rekte hejme? Se 18-aĝulino edziniĝas al 90-aĝulo (eble baldaŭ) ricevos transdoneblan pension dum la tuta vivo. Tio valoras ankaŭ por 18-aĝuloj.

Reimpiego

Presto i poliziotti addetti a far le multe agli automobilisti verranno impiegati contro la criminalità. I cittadini ed il Ministro della Salute ringrazieranno, non solo per la maggiore sicurezza, ma soprattutto per l'attenuarsi dei bruciori di stomaco.

Reutiligo

Baldaŭ la policistoj, kiuj nun verdiktas monpunoj al la aŭtomobilistoj estos utiligataj kontraŭ la krimularon. La civitanoj kaj la Ministerio pri Sano dankos, ne nur pro pli da sekureco, sed ĉefe pro malpli da stomakbrulumo.

Il buon vino raggiunge veramente il "cuore" dell'uomo

“Il vino fa buon sangue”, non è più solo un detto popolare ma anche la conclusione di uno studio del prof. Masquellier. Secondo questo ricercatore infatti le procianidine, che in natura si trovano

nel tannino contenuto nei vinaccioli e soprattutto nei tralci della vite, sono recettori di radicali liberi e preservano l'organismo dall'invecchiamento prematuro.

Consumare quindi 1/2 litro di vino rosso al giorno può prevenire dal rischio di infarto al miocardio e dall'arteriosclerosi. Questa affermazione è supportata anche da indagini statistiche dell'Organizzazione Mondiale della Sanità in cui appare che la mortalità da malattie cardiovascolari è minore nei paesi produttori di vino. PROSIT!

La bona vino vere atingas la "koron" de la homo

“Vino faras bonan sangon” ne plu estas nur popola diro, sed ankaŭ la rezulto de serĉado de prof. Masquellier. Fakte laŭ tiu scienculo la proĉianidinoj, kiuj nature estas en la tanino entenata en la vinbersemoj kaj en la vitreboj, estas receptoroj de liberaj radikaloj kaj gardas la organismon kontraŭ frua maljuniĝo.

Do, konsumi ½ litron da ruĝa vino potage povas preventi riskojn pri miokardia infarkto kaj arteriosklerozo.

Tiu ĉi aserto estas subtenata ankaŭ de statistikaj serĉadoj de la Monda Organizo pri Sano en kiuj montriĝas ke mortobleco pro kardiaj kaj vazaj malsanoj estas malpli alta en la vinproduktantaj landoj. JE VIA SANO!

Diritti e doveri

Una volta la Repubblica Italiana era fondata sul lavoro, successivamente si è fondata sullo sciopero, oggi si fonda sui diritti (propri) e sui doveri (altrui).

Rajtoj kaj devoj

Iam la Itala Respubliko fondiĝis sur laboro, poste ĝi fondiĝis sur striko, hodiaŭ ĝi fondiĝas sur rajtoj (propraj) kaj devoj (alies). □

Detti Latini *Latinaj diraĵoj*

Alea iacta est

il dado è stato tratto. Pronunciata da Caio Giulio Cesare nel 49 a.C. sulle sponde del Rubicone. Allusione ad una scelta o ad un'azione dopo la quale non si può più tornare indietro. *la kubo jam estas ĵetita.* Vortoj de Cezaro post la traïro de Rubikono. Kiel diri: post tio ne plu eblas reveni.

Alias (vices)

in altre circostanze, altrimenti. Oggi introduce lo pseudonimo o il vero nome di una persona: *altrimenti detto.* *Aliamaniere.* Nuntempe ĉefe pri nomoj (nomata ankaŭ ...).

Ambo

aggettivo numerale che significa "entrambi", indica due numeri estratti sulla stessa ruota nel gioco del lotto o due numeri nella stessa fila di una cartella a tombola. *Ambaŭ.* Esprimo uzata pri du lotumitaj numeroj en loto kaj tombolo.

Ante litteram

prima della lettera, dice di pensiero, corrente o manifestazione avente caratteristiche proprie di un fenomeno posteriore in riferimento a prove di stampa ancora prive del nome dell'autore. *Antaŭ la litero.* Pensoj, fluoj, manifestacioj tipaj je postaj eventoj.

Audaces fortuna adiuvat

la fortuna aiuta gli audaci. La "Fortuna" era personificata e venerata nell'Antica Roma anche se non era proprio una dea che portava buona sorte, ma bensì il fato, il caso. Invero i forti e gli audaci spesso hanno più

probabilità di superare i problemi o di raggiungere i propri obiettivi. *Fortuno helpas la aŭdaculojn.* Bonŝanco ofte favoras la kuraĝulon.

Audio

è la prima persona del presente di *audire*, "ascoltare". Oggi indica l'apparato che registra o riproduce i suoni. *Mi aŭdas.* Nuntempe tio difinas aparatojn por registri aŭ reprodukti sonojn.

Auditorium

accusativo di auditorius, aggettivo che significa "dell'udito". Oggi è una sala per concerti, recite e conferenze. *Pri la aŭd(ad)o.* Nuntempe tio montras al salono por koncertoj kaj prelegoj.

Aula magna

è la "sala grande", quella che università e scuole riservano a lezioni o cerimonie solenni. *Salonego.* Salono por solenaĵoj.

Beati monoculi in terra coecorum

beati coloro che hanno un solo occhio in una terra di ciechi. Come dire: c'è sempre il peggio. *Bonŝancaj estas unuokuloj en lando de blinduloj.* Kiel diri: rigardu al kio estas eĉ pli malbona. □

Ricevinte la pasintan "ITALA FERVOJISTO - Informa Bulteno"-n, dankis / gratulis / reagis: Ugo Becciani, Serio Boschin, Tazio Carlevaro, Fausto Carpani, Renato Corsetti, Elda Doerfer, Antonio De Salvo, Dominique Fantou, Magdalena Fejřřčová, István Gulyás, Zlatko Hinřřt, Dimitrië Janiĉiĉ, Sylviane Lafargue, Jianjun Zhang, José/Michel Lafosse, Ladislav Lani, Pierre Leverne, Amos Lelli, Sen Li, Roy McCoy, Rob Moerbeek, Pedro Neuenschwander, Fabrizio A. Pennacchietti, Raita Pyhala, Graziano Ricagno, Alberto Rizzoli, Ermigi Rodari, Martin Schaeffer, Alessandro Simonini, Rodica Todor, Jean-Luc Tortel, Renée Triolle, Laurent Vignaud, Manfred Westermayer. □

H u m u r o

Un buon rimedio

- Il vicino mi disturba con la sua radio ... Giuseppina, chiudi la finestra!
- È chiusa, signore ...
- Chiudi anche la porta!
- Ma è già chiusa, signore ...
- Allora, chiudila a chiave!

Bona rimedo

- La najbaro tedas nin per sia radioaparato... Jozefino, fermu la fenestron!
- Ĝi estas fermita, Sinjoro...
- Fermu ankaŭ la pordon!
- Sed ĝi estas jam, Sinjoro...
- Tiaokaze, ŝlosu ĝin!

Errore

Leo passeggia tranquillo, quando si sente dare una fortissima manata sulla spalla. Si volta e vede uno sconosciuto, il cui sorriso si trasforma in una smorfia imbarazzata: - Oh, mi scusi, l'avevo scambiata per il mio amico Giuseppe ...

- D'accordo, scuse accettate - risponde Leo massaggiandosi la spalla - però quella manata avrebbe anche potuto essere meno violenta!

- Perché? Che cosa gliene importa a lei di come tratto il mio amico Giuseppe?

Eraro

Leo trankvile promenas kiam li ricevas fortan baton sur ŝultron. Li turniĝas kaj vidas ne konatulon, kiu de rideto tuj montras embarazitan mienon kaj diras: - Pardonu, mi konfuzis vin kun mia amiko Jozefo ...

- Mi povas pardoni, - respondas Leo masaĝante al si, - sed la bato povintus esti malpli peza!

- Kial? Kiom gravas al vi kiel mi traktas mian amikon Jozefon?

Amore di mamma

Durante un ricevimento, la padrona di casa vuole mostrare i progressi fatti dal suo ragazzo, che sta studiando il violino. Questi, per niente emozionato, si presenta con un inchino ed esegue un brano nel silenzio generale. Alla fine, la madre estasiata, domanda a uno dei presenti: - Cosa ne dice dell'esecuzione di mio figlio?

- Non sia così crudele, signora! - risponde quello. - Come violinista ha dei limiti, ma arrivare addirittura a un'esecuzione!...

Patrino amo

Dum hejma akcepto ĉe novriĉuloj, la dommastrino deziras montri la progresojn de sia filo lernanta violonon. Li senmocie prezentiĝas reverencante kaj ludas pecon en ĝenerala silento.

Je la fino, la ravita patrino demandas al unu el la ĉeestantoj: Nu, kion vi opinias pri la ekzekuto de mia filo?

- Ne estu tiel kruela, sinjorino! - respondas li. - Kiel violonisto li havas limojn, sed alveni ĝis ekzekutado ...

Regole

Un turista si rivolge a un vecchietto seduto sulla riva d'un pittoresco laghetto e gli domanda: - Si pesca, qui?

- Qualcuno ci prova - è la risposta.

- Ma non è un delitto?

- Delitto? Sarebbe un miracolo, piuttosto!

Reguloj

Turisto aldemandas maljunulon, kiu sidas rande de pitoreska lageto: - Ĉu oni fiŝkaptas ĉi tie?

- Iuj provas fari tion. - estas la respondo.

- Sed, ĉu ne estas delikto?

- Delikto? Plivere tio ja estus miraklo!

Tutto l'occorrente

Una coppia andò in vacanza su un lago perché lui amava pescare all'alba mentre lei adorava la lettura.

Una bella mattina lui tornò presto e andò a riposarsi. Lei pensò di approfittare ad usare la barca, remò un po', ancorò la barca e cominciò a leggere.

Poco dopo arrivò un motoscafo con sopra una guardia che salutò e chiese cosa stesse facendo.

- Leggo! - rispose lei, pensando che fosse evidente.

- Si trova in un'area di divieto di pesca!

- Ma non sto pescando! Non lo vede?

- Sì, però ha con sé tutto l'occorrente. Dovrà seguirmi e la dovrò multare.

- Se lo fa, la denuncio per violenza carnale! - disse la donna indignata.

- Ma... ma se non l'ho neanche toccata!

- Sì, pero ha con sé tutto l'occorrente...

Morale: Non discutere mai con donne che sanno leggere.

La tuta necesajo

Geedza paro ferias ĉe lago ĉar li ŝatas fiŝkapti frumatene dum ŝi ŝatas legadi.

Iun belan matenon li revenis frue kaj iris ripozi. Ŝi pensis profiti uzi la boaton, remis iomete, ankris ĝin kaj eklegis.

Post ne longe alvenis motorboato kun naturgardisto, kiu salutis kaj demandis kion ŝi faras.

- Nu, mi legas, - tamen pensante pri evidenta konstato.

- Vi estas en areo kie estas malpermeso fiŝkapti!

- Sed mi ne fiŝkaptas! Ĉu vi ne vidas tion?

- Jes, tamen vi havas kun vi la tutan necesajon. Sekvu min kaj mi monpunos vin.

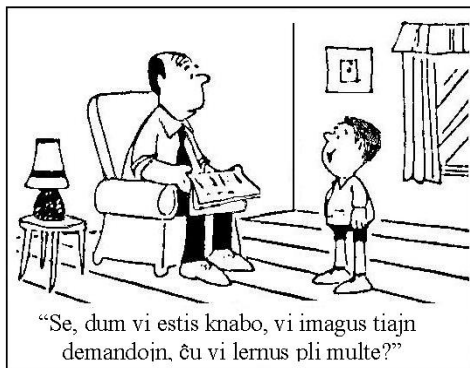
- Se vi faras tion, mi denuncos vin pro

seksperforto! - krias la virino incitita.

- Sed ... mi eĉ ne tuŝis vin!

- Jes, sed vi havas kun vi la tutan necesajon!

Moralajo: neniam disputu kun virinoj kapablaj legi.

Velocità

Perché sul quadrante dell'orologio la lancetta dei minuti si muove più svelta di quella delle ore?

- ... ? - Perché è più magra e snella ... Se non ci credi guarda quella dei secondi!

Rapideco

Kial sur horloĝplato la montrilo pri la minutoj moviĝas pli rapide ol tiu pri la horoj?

- ... ? Ĉar ĝi estas pli maldika kaj svelta ... Se vi ne estas konvinkita pri tio, rigardu tiun pri la sekundoj!

Catechismo

- Dimmi, cosa bisogna fare per ricevere il perdono dei propri peccati?

- Prima si deve peccare, ...

Katekismo

- Diru al mi, kion oni devas fari por ricevi pardonon pri siaj pekoj.

- Do, unue, oni devas peki, ...

Fra commercianti

Uno dice: - Poiché talvolta di notte può venirmi in testa una buona idea, tengo sempre vicino carta e penna.

E l'altro: - È per questo che vicino a me giace sempre la mia segretaria.

Inter komercistoj

Unu diras: - Ĉar iam nokte en mian kapon povas veni bona ideo, apud mi ĉiam estas papero kun skribilo.

Kaj la alia: - Estas ĝuste por tio ke apud mi ĉiam kuŝas mia sekretariino.

Età

- Solo una volta nella vita si hanno 18 anni.

- E averne 81 è perfino più raro!

Aĝoj

- Nur unufoje en la vivo okazas 18-jariĝo.

- Kaj 81-jariĝo okazas eĉ malpli ofte!

Modestia

- Credetemi, l'acqua è la bevanda migliore! - dice il conferenziere di una manifestazione contro gli alcolici.

Interviene uno dei presenti: - Io sono un uomo semplice, non ho bisogno di avere tutto il meglio e mi basta il vino.

Modesteco

- KREDU min, akvo estas la plej bona trinkaĵo! - asertas preleganto dum kontraŭalkohola manifestacio.

Ekvoĉas ĉeestanto: - Mi estas simpla homo, do mi ne bezonas havi ĉion plej bonan, mi plu kontentiĝas per vino.

Progressi

- Un professore tiene una conferenza davanti a dei direttori dell'industria elettrica e dice: - Come è noto la luce viaggia a circa 300.000 km al secondo.

- È incredibile, - bisbiglia uno dei pre-

senti al vicino - come progredisce la tecnica.

Progresoj

- Prof. Scianto prelegas pri lumo antaŭ direktoroj de elektraĵ industrioj en Novjorko. Li diras - Kiel estas konate, lumradio traflugas en unu sekundo ĉirkaŭ 300.000 kilometrojn.

- Nekredeble, - flustras ĉeestanto al najbaro - kiel la tekniko progresas.

Apartheid

Nel guardaroba del mio ufficio ci sono alcuni appendiabiti sotto una targhetta: "Solo per i direttori".

Un giorno qualcuno ha aggiunto su un foglietto: "Vanno bene anche per i soprabiti".

Rasapartigo

Ĉe garderobo en mia oficejo pendis kelkaj vestpendigiloj sub ŝildo: "Nur por direktoroj".

Iun tagon iu aldonis slipeton: "Taŭgas ankaŭ por manteloj".

Errore

Alle quattro del mattino squilla il telefono: driiin... driiin!

- Pronto, sei tu, Giuseppe?

- No, ha sbagliato numero.

- Oh, mi scusi tanto ... Non l'avrò svegliata, vero?

- Non si preoccupi, dovevo comunque alzarmi: il telefono stava suonando.

Eraro

Je la kvara matene trilas telefono: driiin... driiin!

- Ha lo, ĉu estas vi Jozefo?

- Ne, vi eraris pri la numero.

- Ho, pardonu min ... Ĉu eble mi vekis vin?

- Ne zorgu pri tio, jam mi devis leviĝi: la telefono sonoris.

Pruvèrbi bulgnîs *Proverboj bolonjaj*

Ala fén dal zûg i van int al sacàtt tant al rà quant la pedénina.

Ludfine eniras la ujon kaj la reĝo kaj la peono.

Ala fîra, anc can e gât i han da stèr ai pât.

Ce foiro kaj hundo kaj kato nepre re-spektu paktojn.

Amâur e gelošî i nasén insàmm.

Amo kaj ĵaluzo naskiĝis samtempe.

An bisàggna andèr al mulén, s'an s vòl infarinèr.

Ne iru al muelejo, kiu ne volas sin farunumi.

An é tant bèla Fiurânza, quant é bèla Piašânza.

Ne tiel belas Florenco, kiel Plaĉenzo.

An i é badiłâz ch'an i séppa al so man-gâz.

Ne ekzistas ŝovelilaĉo, sen sia manteni-laĉo.

An s tén cunpiânzer mâi chi sänper zair-ca i guâi.

Oni ne devas kompati kaĉserĉemulon.

An i é ón brèv ch'an i séppa ón pió brèv.

Ne ekzistas lertulo sen ke ekzistas alia pli lerta.

An i fó mâi palâz d imperatâur ch'an i èva pišè däntr un muradâur.

Neniam ekzistis palaco de imperiestro sen ke enpisis ĝin masonisto.

An s cavarà mâi la rèna dal pantàn.

Oni neniam elpelos ranon el kotejo.

An s nésa brîša i mlón da stèr int l'èra.

Oni ne povas flari la melonojn el farmokorto. □

Proverbi regionali *Proverboj regionaj*

Se l'invidia fosse un alveare, tutto il mondo sarebbe un vespaio.

Se envio estus favo, la tuta mondo estus fava. (Apulio)

Per restare sano parla poco.

Por resti sana parolu malmulte. (Sardinio)

Incuria e disordine porta l'uomo alla morte.

Malzorgo kaj malordo kondukas homon al morto. (Liguria)

Gli errori dei medici li copre la terra.

Kuracistajn erarojn kovras la tero. (Toskanio)

Rincorrendo il piacere, ci si avvicina al dolore.

Postkurante plezuron, oni alproksimiĝas al doloro. (Venetio)

All'uccello ingordo crepa il gozzo.

Al birdo vorema kreviĝas la kropo. (Markio)

La famiglia non va bene se la moglie mette i pantaloni e il marito il grembiale.

Familio ne bone marŝas kiam edzino surmetas pantalonon kaj viro antaŭtukon. (Piemontio)

A chi ha testa non manca cappello.

Al kiu havas kapon ne mankas ĉapelo. (Sardinio)

A chi mi dà il pane faccio le moine.

Al kiu donas al mi panon mi faras kaĝolojn. (Liguria)

A chi nasce sfortunato gli piove sul culo anche da seduto.

Al kiu naskiĝis malbonŝanca pluvas sur la postaĵon ankaŭ sidante. (Piemontio)

A tre cose non credere: stelle d'inverno, nuvole d'estate e lacrime di donna.

Je tri aferoj ne kredu: stelojn vintre, nubojn somere kaj virinajn larmojn.

(Kampanio) □

Aforismi sulle lingue *Aforismoj pri lingvoj*

Credo che una buona traduzione presupponga di aver compreso il testo, e che a sua volta questo presupponga di aver vissuto nel mondo reale, tangibile, senza mai ridurre tutto alla semplice manipolazione delle parole.

Mi opinias, ke bona tekstotraduko postulas tekstokomprenon, kiu siavice postulas esti vivinta en la reala mondo, perceptebla, sen reduktado de la tuto al simpla vortmanipulado.

Douglas Hofstadter

Un uomo con un'idea nuova è un matto finché quell'idea non ha successo.

Homo kun nova ideo estas frenezulo, ĝis kiam la ideo sukcesas. Mark Twain

Quando due esseri sono separati dalla lingua, c'è un precipizio senza fondo fra di loro che non supereranno mai; essi sono in balia di tutta la propaganda violenta di chi vorrà far considerare come un mostro l'uomo dall'altra parte dell'abisso.

Kiam du estaĵoj estas lingve disigitaj, inter ili estas senfunda abismo, kiun ili neniam superos; ili estas sub absoluta arbitro de la perforta propagando de tiu, kiu taksigos kiel monŝraĵon la homon sur la alia flanko de la abismo.

André Maurois

In conclusione, la patria è la lingua.

Fine, la patrujo estas la lingvo.

Camilo José Cela

Chi non conosce le lingue straniere non sa niente della propria.

Kiu ne konas fremdajn lingvojn, scias nenion pri sia propra.

Johann Wolfgang Goethe

Un dizionario è l'universo intero in ordine alfabetico.

Vortaro estas la tuta universo laŭ alfabeto ordo.

Anatole France

Si può avere il linguaggio senza avere il denaro, il potere politico, la proprietà privata o il matrimonio, ma non si possono avere il denaro, il potere politico, la proprietà privata o il matrimonio senza il linguaggio.

Oni povas havi lingvon sen havi monon, politikan povon, privatatan propriaron aŭ edziĝon, sed oni ne povas havi monon, politikan povon, privatatan propriaron aŭ edziĝon sen lingvo.

John Searle

Dare un ordine a una biblioteca è un modo silenzioso di esercitare l'arte della critica.

Ordigi bibliotekon estas silenta maniero praktiki kritikarton.

Jorge Luis Borges

Chi non è veramente del tutto padrone della propria lingua non può mai dominarne un'altra.

Kiu vere ne entute kapablas en sia propra lingvo, neniam povas majstri alian.

Georges Bernard Shaw

Internet è anche un autentico assassino della pluralità delle lingue.

Interneto estas ankaŭ vera murdanto de la plurnombreco de la lingvoj.

Dieter Wunderlich □

En Placo Sankta Petro

Ni varme regratulas la s-anojn, kiuj agisdum la pasintaj Kristnasko-tago kaj Pasco-tago, por la grava diskonigo en mond-televido de la naŭ paneloj kun la skribo "ESPERANTO", dum la papaj salutoj en pli ol sesdek lingvoj, inter kiuj ja nia Esperanto.

Feliĉe tio jam estas tradicia faro ankaŭ de la nuna Papo Benedikto XVI. □

GIOCO DI PAROLE = VORTLUDO - 26Chiave = *Sloŝilo* (7, 7, 2, 9): Devizo de la movado

O	L	E	R	O	T	N	E	D	I	Z	E	L	O
R	E	A	M	A	S	T	O	N	T	R	A	K	O
F	E	R	V	E	T	A	J	L	I	A	A	C	D
U	E	G	Ŭ	T	R	R	E	O	L	R	T	N	A
B	M	I	L	R	A	I	R	I	G	I	L	D	R
O	A	D	G	A	A	F	T	O	R	I	R	I	T
I	A	L	K	B	M	O	Ŭ	O	N	E	L	I	S
N	O	E	A	O	I	E	O	T	S	I	C	U	I
I	S	V	L	S	N	O	N	A	S	A	Ŝ	R	N
L	J	O	A	A	T	B	D	T	P	I	S	A	I
F	A	R	T	O	A	O	E	A	O	R	R	G	M
E	L	U	D	O	K	L	T	J	K	L	E	A	D
Ĉ	E	A	O	V	A	G	O	J	O	R	T	N	A
K	R	A	N	O	F	A	J	F	I	L	A	O	I

Cerca e riquadra con la matita ogni parole nella lista, in orizzontale, verticale, diagonale, in tutte le direzioni. Alcune lettere sono comuni a più parole. Quelle restanti, lette in ordine, formano la chiave definita.

Serĉu kaj ĉirkaŭlimigu per krajono ĉiujn vortojn enlistigitajn horizontale, vertikale, diagonale, al ĉiuj direktoj. Diversaj literoj estas komunaj en kelkaj vortoj. La restintaj, legataj laŭorde, formas la difinitan sloŝilon.

administrado, adresado, afto, ajli, aminta, antro, avo, balastoj, bermio,
bosanovo, bufro, cisto, dentorelo, dizelo, emerito, fajfila, far, ferve,
giri, gliti, kargo, krano, listela, lito, ludo, maŝino, nuligo, OCTI,
Olga, ondeto, preni, rado, reglamento, Reo, reta, sano, seka, sileno,
spoko, suŝioj, tarifo, TIC, tiri, trabo, trako, uragano, vago, veldi.

Soluzione dell'ultimo numero, 25° gioco - *Solvo de la lasta numero, 25a, vortludo:*
CENTO DA PLUAJ JAROJ

Kolofono

ITALA FERVOJISTO IL FERROVIERE ITALIANO

Informa Bulteno de la Itala Fervojista Esperanto Asocio (IFEA), landa asocio de IFEF (Internacia Fervojista Esperanto-Federacio). Dulingva redakto (itale-esperante).

Bollettino di informazione dell'Associazione Italiana Ferrovieri Esperantisti (IFEA), membro della Federazione Internazionale Ferrovieri Esperantisti (IFEF). Redazione bilingue (italiano e Esperanto).

Adresoj/Redaktejo:

- Romano Bolognesi:

✉ Via Misa 4, IT-40139 Bologna

☎ ++39 051 547247.

✉ <co16919@iperbole.bologna.it>

- Vito Tornillo:

✉ Via S. D'Acquisto 9/5, IT-40050 Monte S. Pietro BO,

✉ <vitorni@virgilio.it>.

Lingva kontrolo: Gianfranco Tomba

Senpage al la membroj - Gratis ai membri - Memprintita - Stampato in proprio - Kvarmonata/heregula - Quadrimestrale/non regolare.

IFEA: Prezidanto: Pasquale Ceci - Sekretario/Komitatano: Romano Bolognesi - Kasisto: Sergio Negroni - Redaktoro/Fakkomisionano: Vito Tornillo - Aliaj estraranoj: Renzo Battistella, Renzo Mantovan, Agostino Mantovani, Enrico Molesini, Gianfranco Tomba - Revizoroj: Giuseppe Bertazzo, Franco Graziani, Elisa Gualandini - Probi viri: Gino Corso, Emanuele Franchi, Delvina Stanghellini Gimelli.

IFE.A. PoŝtĉekKonto ĉe

Bolognesi Romano, Via Misa 4,

IT-40139 Bologna. N-ro 14782403

UEA-konto: robo-r

Apermonatoj: junio, decem. (laŭeble).

Redaktofin: 10/05, 10/11.

www.dlfbio/esperanto.it - www.ifef.net

Leggere l'Esperanto

L'Esperanto è una lingua molto armoniosa, degna di essere letta con l'esatta fonologia.

Per cominciare, ecco *tutte* le regole al riguardo.

★ Le vocali sono **a e i o u**.

★ L'**alfabeto** è formato dalle 28 lettere:

a, b, c, ĉ, d, e, f, g, ĝ, h, ĥ, i, j, ĵ, k, l, m, n, o, p, r, s, ŝ, t, u, ŭ, v, z

★ L'Esperanto si pronuncia come si scrive e si scrive come si pronuncia.

★ Ogni lettera ha un suono, ad ogni suono corrisponde una lettera.

★ Le lettere si pronunciano come in italiano (tranne le poche degli esempi in basso).

★ La **pronuncia** è facile: l'**accento tonico** (dove cade la voce) è sempre sulla penultima vocale (sottolineata negli esempi).

c sorda, come la **z** di **palazzo** (paláco)

ĉ palatale, come la **c** di **felice** (felĉa)

g gutturale, come il gruppo **gh** di **ghisa** (ĝiso) o **g** di **gas** (gaso)

ĝ palatale, come la **g** di **villaggio** (viláĝo)

h aspirata leggera (herbo); pronunciarla sempre!

ĥ aspirata forte (ĥolero), come il gruppo **ch** tedesco (*bach*)

ĵ sibilante, circa come **sg** di **disgelo**; meglio la **j** francese (*jour*)

k gutturale, come il gruppo **ch** di **chilo** (kĭlo) o **c** di **cas-** (*sa* (kaso)

s sorda, come la **s** di **sale** (salo)

ŝ sibilante, come il gruppo **sc** di **sceriffo** (ŝerifo)

z sonora, come la **s** di **musica** (muziko)

j - ŭ esse sono considerate consonanti e suonano come **i** e **u** brevi nelle parole italiane **gaio** (gaja) e **feudo** (feŭdo)

Ni semas kaj semas, konstante

La reloj kunligas la landojn, Esperanto la popolojn